

# Kartläggning av skyddade boenden i Sverige

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. På begäran kan vi ta fram publikationen i ett alternativt format för personer med funktionsnedsättning. Skicka frågor om alternativa format till [alternativaformat@socialstyrelsen.se](mailto:alternativaformat@socialstyrelsen.se).

Artikelnummer: 2024-12-9374

Publicerad: [www.socialstyrelsen.se](http://www.socialstyrelsen.se), december 2024

# Förord

Socialstyrelsen har kartlagt skyddade boenden för våldsutsatta personer och gjort en uppföljning av kvaliteten på dessa boenden.

Rapporten vänder sig till regeringen men resultatet av kartläggningen kan även vara intressant för andra aktörer inom området, till exempel kommuner, regioner, ideella organisationer och privata aktörer.

Syftet med kartläggningen är att ge en lägesbeskrivning av skyddade boenden i Sverige och följa upp kvaliteten i de skyddade boendena med hjälp av myndighetens kvalitetsindikatorer för skyddat boende.

Kartläggningen har genomförts innan den nya reformen om stärkta rättigheter för barn och vuxna på skyddat boende trädde ikraft 1 april 2024.

Rapporten har skrivits av Åsa Borén och Dick Lindberg. Ansvarig enhetschef är Stina Hovmöller.

Björn Eriksson  
Generaldirektör

# Innehåll

<b>Förord .....</b>	<b>3</b>
<b>Sammanfattning .....</b>	<b>6</b>
Antalet skyddade boenden har minskat men antalet platser har ökat .....	6
Många skyddade boenden har avvisat skyddssökande på grund av olika orsaker .....	7
Andelen skyddade boenden som är privat drivna har ökat, ideellt drivna har minskat .....	7
Förbättrat utfall på många områden .....	7
Fler skyddade boenden tar emot skyddssökande i friliggande lägenheter .....	8
Många boenden har en organisation och rutiner för barn .....	8
Det finns behov av ökad kunskap om reformens påverkan på olika grupper av skyddssökande och socialtjänst .....	9
<b>Inledning .....</b>	<b>10</b>
Uppdraget .....	10
Kartläggning av skyddade boenden i Sverige .....	18
<b>Kvalitet i skyddade boenden .....</b>	<b>30</b>
Trygghet, säkerhet och rättssäkerhet.....	30
Tillgänglighet .....	40
Självbestämmande och integritet.....	48
Kunskapsbaserad verksamhet.....	48
Helhetssyn och samordning.....	60
<b>Om resultaten .....</b>	<b>62</b>
Antalet skyddade boenden har minskat men antalet platser har ökat ...	62
Svårt för skyddade boenden att ta emot särskilt utsatta skyddssökande .....	62
Ökning av vuxna personer som bott på skyddat boende, men färre medföljande barn.....	62
Fler skyddade boenden tar emot skyddssökande i friliggande lägenheter .....	63
Fortsatt ökning av andelen skyddade boenden som drivs av privata aktörer .....	64
Minskning av andelen ideellt drivna boenden sedan 2019 .....	64
Ett förbättrat utfall på flera områden .....	64
<b>Socialstyrelsens slutsatser .....</b>	<b>67</b>

Det finns behov av ökad kunskap om reformens påverkan på olika grupper av skyddsökande och socialtjänst .....	67
Pågående arbeten på Socialstyrelsen .....	67
<b>Referenser .....</b>	<b>69</b>
<b>Bilaga 1 .....</b>	<b>70</b>
Indikatorer för att mäta kvaliteten på verksamheten vid skyddade boenden.....	70
<b>Bilaga 2 kvalitetsdeklaration .....</b>	<b>99</b>

## Sammanfattning

Socialstyrelsen har kartlagt skyddade boenden för våldsutsatta personer och gjort en uppföljning av kvaliteten på dessa boenden. Undersökningen riktades till landets samtliga skyddade boenden, vilket inkluderar såväl ideella, kommunala som privata utförare.

Undersökningen genomfördes under hösten 2023 och första kvartalet 2024 och avsåg situationen för de skyddade boendena innan ny lagstiftning för skyddat boende trädde kraft den 1 april 2024.

Enkätfrågorna som gäller uppföljning av kvalitet i skyddade boenden bygger på framtagna kvalitetsindikatorer. Dessa är så kallade strukturmått vilket innebär att undersökningen kan visa vilka förutsättningar de skyddade boendena har för att kunna ge insatser av bra kvalitet. För att påvisa vilka effekter insatserna har haft för målgruppen, krävs andra slags mått och undersökningar.

## Antalet skyddade boenden har minskat men antalet platser har ökat

Antalet skyddade boenden har minskat från 282 stycken 2019 till 257 stycken i 2024 års kartläggning. Totalt 190 skyddade boenden besvarade enkäten med totalt 2219 platser för vuxna och 2516 för medföljande barn. Motsvarande siffror för 2019 var 1 653 platser för vuxna och 2 385 platser för barn. Det innebär en ökning av antalet platser sedan 2019, vilket kan förklaras med att boendena har blivit större sedan dess.

Det var 6977 vuxna respektive 4091 barn som bodde minst en natt på skyddat boende under 2023, enligt uppräknade tal där hänsyn tagits till bortfallet och uppräknat på samma sätt som vid förra mätningen. Det är en minskning av antalet medföljande barn sedan förra kartläggningen och en viss ökning av antalet vuxna.

## Många skyddade boenden har avvisat skyddssökande på grund av olika orsaker

Även om antalet platser för vuxna har ökat, så är det många skyddade boenden som under den undersökta tidsperioden har avvisat skyddssökande på grund av olika orsaker. Grupper som har avvisats är främst några av de särskilt utsatta grupperna; personer i aktivt missbruk, personer med psykisk sjukdom, personer med funktionsnedsättning samt personer med hotbild eller kopplingar till den kriminella miljön. Detta är liknande resultat som tidigare kartläggningar har visat och förklaras av boendena främst med att kompetens saknas, att grupperna har för stora omsorgsbehov eller att målgruppen inte kan bo i ett kollektivt boende tillsammans med andra.

## Andelen skyddade boenden som är privat drivna har ökat, ideellt drivna har minskat

Det har skett en ökning av andelen skyddade boenden som drivs av privata aktörer. År 2012 var det endast 8 procent av de skyddade boendena som drevs i privat regi, 2019 var siffran 37 procent och i årets kartläggning är det 47 procent. Andelen ideellt drivna boenden har minskat från 54 procent år 2019 till 46 procent i årets mätning.

## Förbättrat utfall på många områden

På flertalet undersökta områden och för många av kvalitetsindikatorerna kan myndigheten se ett förbättrat utfall. Det är exempelvis en högre andel skyddade boenden 2024 jämfört med 2019 års undersökning som

- gör en säkerhetsplanering med vuxna och barn i samband med inflyttning och utflyttning.
- upprättar genomförandeplaner för de boende och som har skriftliga rutiner för hur de ska dokumentera insatser.
- följer upp de boendes uppfattningar.
- tar emot medföljande husdjur.
- har skriftliga rutiner mot hot om våld och risk för våld i arbetsmiljön.

På flera kvalitetsindikatorer är det nu nästan 100 procent av alla boenden som har efterfrågade rutiner, exempelvis skriftliga rutiner för

- hur personal och volontärer ska hantera skyddade personuppgifter.
- skyldigheten att anmäla till socialtjänsten när det gäller misstanke eller kännedom om att ett barn far illa.

Nästan samtliga skyddade boenden erbjuder personer på boendet olika former av stöd, såsom rådgivning, stödsamtal och stöd i kontakter med myndigheter och andra aktörer utöver ett tryggt boende för våldsutsatta. Många ideella skyddade boenden ger också råd och stöd till personer som inte bor på det skyddade boendet. Det är mindre vanligt hos de privata och de kommunala boendena.

## Fler skyddade boenden tar emot skyddssökande i friliggande lägenheter

Många skyddade boenden har både ett kollektivt boende och friliggande lägenheter. En högre andel skyddade boenden tar emot skyddssökande i friliggande lägenheter idag än jämfört med 2019. En trolig förklaring är att andelen privat drivna boenden har ökat och dessa boenden har oftare friliggande lägenheter.

Utvecklingen mot en större andel friliggande lägenheter kan hjälpa till att öka tillgången till skyddat boende för exempelvis män, avhoppare från kriminella miljöer och personer som har medföljande husdjur.

## Många boenden har en organisation och rutiner för barn

I årets kartläggning ställdes några nya kartläggande frågor om barn. Bland annat ställdes frågor, till de boenden som tar emot barn, om boendet har en barnansvarig, om barnet har en egen kontaktperson och om inskrivningssamtal genomförs med barnet. Dessa tre insatser är något som finns hos 3 av 4 boenden. Uppgifterna i kartläggningen tyder på att de flesta skyddade boenden har en organisation som är förberedd för den nya lagstiftningen. Det är flera av de ideella boendena som fått statsbidrag för kvalitetshöjande insatser och använt pengarna för att anpassa verksamheten för medföljande barn.



## Det finns behov av ökad kunskap om reformens påverkan på olika grupper av skyddsökande och socialtjänst

Socialstyrelsen ser en positiv utveckling av kvaliteten på skyddade boenden. Det saknas dock kunskap om hur den nya lagstiftningen för skyddat boende som trädde kraft den 1 april i år påverkar såväl olika grupper av stöd- och skyddsökande som socialtjänstens förutsättningar och arbete. Både önskade och eventuella oönskade konsekvenser kan behöva undersökas.

Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer belyser vilka förutsättningar för kvalitet som finns på de skyddade boendena, men andra slags undersökningar kan behövas för att ge svar på effekter av reformen.

Myndigheten ser också ett särskilt behov av att analysera hur kommunerna tillgodoser skyddet för barn och hur kommunerna resonerar runt olika stöd- och skyddslösningar med anledning av att antalet medföljande barn enligt denna kartläggning har minskat.

Socialstyrelsen har inte något pågående eller planerat arbete när det gäller att utvärdera eller följa upp *hela* reformen för skyddat boende. Myndigheten fick i regleringsbrevet för 2024 ett nytt uppdrag att se över myndighetens kvalitetsindikatorer för skyddade boenden och på nationell nivå och följa upp verksamheten vid sådana boenden med särskilt fokus på behov hos barn, våldsutsatta med funktionsnedsättningar samt våldsutsatta i hederskontext. De reviderade indikatorerna planeras att användas för första gången våren 2026 och ger en möjlighet att följa utvecklingen av kvalitet på skyddade boenden.

# Inledning

## Uppdraget

Detta egeninitierade uppdrag genomfördes under hösten 2023 och första kvartalet 2024 och avsåg situationen för de skyddade boendena innan ny lagstiftning för skyddat boende trädde kraft 1 april 2024. Uppdraget har genomförts inom ramen för Socialstyrelsens ramuppdrag våld att stödja genomförandet av den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Genom att genomföra undersökningen innan ny lagstiftning trädde i kraft finns möjligheter att följa utvecklingen efter reformen i kommande kartläggningar. De nya bestämmelserna innebär bland annat att ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild individ inte utan tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg, IVO, yrkesmässigt får bedriva skyddade boenden.<sup>1</sup>

## Syfte

Syftet med kartläggningen är att ge en lägesbeskrivning av skyddade boenden i Sverige och att följa upp kvaliteten i de skyddade boendena.

## Omfattningar och avgränsningar

Undersökningen riktades till landets samtliga skyddade boenden såväl ideella och kommunala som privata. Undersökningen avsåg däremot inte kommunernas handläggning av ärenden som gäller våldsutsatta personer. Detta är en viktig avgränsning eftersom det är kommunerna som har ansvaret för insatser till våldsutsatta personer. När en kommun ger en annan utförare i uppdrag att genomföra socialtjänst, ansvarar kommunen ytterst gentemot den enskilde för att insatserna håller god kvalitet.<sup>2</sup> Kommunernas arbete belyses däremot i det arbete som görs inom ramen för Socialstyrelsens arbete med öppna jämförelser.

Många kommuner, privata och ideella aktörer bedriver också andra typer av stödverksamheter som inte innebär ett skyddat boende. Dessa verksamheter ingår inte i undersökningen.

Enkätfrågorna som gäller uppföljning av kvalitet i skyddade boenden bygger på framtagna indikatorer. Dessa är så kallade strukturmått vilket innebär att undersökningen kan visa vilka förutsättningar de skyddade boendena har för

---

<sup>1</sup> Se 7 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Läs mer om de nya bestämmelserna i Socialstyrelsens meddelandebland nr 2/2024 Nya bestämmelser om skyddat boende.

<sup>2</sup> Se 2 kap. 5 § och 3 kap. 3 § SoL och proposition 2008/09:160 Samordnad och tydlig tillsyn av socialtjänsten s. 95.

att kunna ge bra insatser, förutsättningar för kvalitet. För att påvisa vilka effekter insatserna har haft för målgruppen krävs andra mått och undersökningar.

## Rapportens disposition

Rapportens inledning innehåller syfte, avgränsningar och vilka definitioner som används i rapporten. Det finns även en beskrivning av indikatorer, metod och datamaterial. Därefter presenteras resultaten från undersökningen. Rapporten avslutas med myndighetens analys.

## Skyddat boende

Skyddat boende kan ofta vara ett viktigt första steg för våldsutsatta att komma bort från våldet. Den 1 april 2024 infördes ny lagstiftning för skyddat boende. Skyddat boende införs som en ny boendeinsats enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL för den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp.<sup>3</sup> Innan dess har skyddat boende inte varit en reglerad boendeinsats. Det krävs även tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg, IVO, för att få bedriva ett skyddat boende, vilket inte har krävts tidigare. I SOU 2017:112 *Ett fönster av möjligheter – starkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende* konstaterades att kvaliteten mellan olika skyddade boenden har varierat. Syftet med de lagändringar som trädde i kraft den 1 april i år har bland annat varit att förbättra skyddet för och stödet till personer som behöver skyddat boende och se till att de får en insats av god kvalitet.<sup>4</sup>

Det hör till socialnämndens uppgifter att verka för att den som utsatts för brott och dennas närstående får stöd och hjälp. Socialnämnden ska vidare särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Till socialnämndens uppgifter hör också att ansvara för att barn som utsatts för brott och dennas närstående samt barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående får det stöd och den hjälp de behöver.<sup>5</sup>

De nya bestämmelserna innebär bland annat att socialnämnden ska sörja för att den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp kan tas emot i ett skyddat boende.<sup>6</sup> Skyddat boende definieras i socialtjänstförordningen som ett boende inom socialtjänsten som tillhandahåller platser för tillfällig heldygnsvistelse tillsammans med individanpassat stöd åt enskilda i behov av skydd mot hot, våld eller andra

---

<sup>3</sup> 6 kap. 1 a § SoL

<sup>4</sup> Se proposition 2023/24:31 Stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende s. 1.

<sup>5</sup> 5 kap. 11 § SoL.

<sup>6</sup> 6 kap. 1 a SoL.

övergrepp. Om ett sådant boende drivs av ett bolag, en ideell förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild individ krävs dessutom att verksamheten bedrivs yrkesmässigt.<sup>7</sup> Varje kommun ansvarar för att det finns tillgång till skyddade boenden.<sup>8</sup> Kommunens ansvar för att det finns tillgång till skyddade boenden innebär inte någon skyldighet att driva skyddade boenden i egen regi. Tillgången till skyddade boenden kan säkerställas exempelvis genom att kommunen samarbetar med en annan kommun eller genom att kommunen upphandlar platser i lämpligt skyddat boende som drivs i form av en enskild verksamhet.<sup>9</sup> Ett skyddat boende ska uppfylla krav på god kvalitet för den målgrupp som boendet tar emot. Det innebär att kommunen behöver ha tillgång till skyddade boenden med olika utformning.<sup>10</sup>

Skyddade boenden kan drivas av olika aktörer. De flesta skyddade boenden drivs av privata aktörer men det finns också verksamheter som drivs av ideella organisationer och i kommunal regi. De privata aktörerna driver ofta verksamheten i bolagsform, i regel aktiebolag, men det finns även några enstaka ekonomiska föreningar och stiftelser.

I denna rapport görs jämförelser mellan kommunala, ideellt drivna och privata skyddade boenden. De boenden som drivs av en stiftelse eller en ekonomisk förening har räknats tillsammans med de ideella skyddade boendena. I januari 2024 fanns det enligt IVO 20 verksamheter som erbjuder skyddat boende för våldsutsatta personer som drivs i form av hem för vård eller boende (HVB). Dessa har därmed beviljats tillstånd att bedriva verksamheten från IVO. Förutom för skyddat boende i form av HVB fanns vid den tidpunkten ingen tillståndsplikt för att bedriva skyddat boende.<sup>11</sup>

## Definitioner som används i rapporten

Våld är ett mångtydigt begrepp som i både forskning och praktik definieras på olika sätt. Det hör till socialnämndens uppgifter att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. Socialnämnden ska vidare särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation.<sup>12</sup> Med begreppet våld eller andra övergrepp av närstående avses i detta sammanhang systematisk misshandel eller andra övergrepp, till exempel det som omfattas av brottsbalkens bestämmelser om kvinnofridsbrott. Det kan också röra sig om handlingar som enligt rådande lagstiftning inte definieras som brott, men som kan ingå i ett mönster av

---

<sup>7</sup> 3 kap. 1 b socialtjänstförordningen (2001:937), SoF.

<sup>8</sup> 6 kap. 2 § SoL.

<sup>9</sup> Se prop. 2023/24:31 s. 80.

<sup>10</sup> Se 3 kap. 3 § SoL och prop. 2023/24:31 s. 80.

<sup>11</sup> Den 1 juli 2024 infördes tillståndsplikt för skyddade boenden, se 7 kap. 1 § SoL.

<sup>12</sup> 5 kap. 11 § SoL.

utsatthet: verbala sexistiska kränkningar, isolering från familj, vänner och omgivning, ekonomiskt utnyttjande eller emotionell utpressning.<sup>13</sup>

Begreppet tillgänglighet har en vid innebörd som regleras i olika lagstiftningar. Det handlar om att byggnader ska vara tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.<sup>14</sup> Även att skapa tillgång till anpassad information och ge möjlighet till delaktighet i olika samhälleliga sammanhang är aspekter på tillgänglighet. Tillgänglighet kan också handla om att vården och omsorgen ska vara tillgänglig och ges i rimlig tid.

Funktionsnedsättning definieras i Socialstyrelsens termbank som en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. En funktionsnedsättning kan uppstå till följd av sjukdom eller annat tillstånd eller till följd av medfödd eller förvärvad skada. Det kan exempelvis handla om nedsatt kognitiv eller intellektuell förmåga, nedsatt rörelseförmåga eller dövhet.

## Tidigare kartläggningar och uppföljning av kvalitet i skyddade boenden

Socialstyrelsen fick 2011 i uppdrag att göra en samlad analys av insatsen skyddat boende för hotade personer samt att ta fram ett vägledande material för berörda målgrupper (regeringsbeslut 11:5 S/2011/8989/FST). I uppdraget ingick även att definiera begreppet skyddat boende och att kartlägga omfattningen av och kvaliteten på skyddade boenden i Sverige. Kartläggningen rapporterades i april 2013 [1]. Vidare skulle ett förslag tas fram till en modell för hur insatsen skyddat boende kunde kvalitetsutvecklas, följas upp och utvärderas kontinuerligt på nationell nivå. Socialstyrelsen utvecklade ett antal kvalitetsindikatorer för skyddade boenden som ett instrument för att bedöma kvaliteten i de skyddade boendena. I detta arbete deltog flera andra aktörer: representanter från skyddade boenden, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (Roks), Unizon, Brottsofferjouren Sverige (BOJ), och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Indikatorerna var klara i september 2013. I rapporter publicerade 2015, 2016 och 2020 har kvaliteten i skyddade boenden följts upp [2,3,4].

## Socialstyrelsen utvecklar indikatorer

Kvalitetsindikatorerna för skyddade boenden utvecklades under åren 2011–2013. De är avsedda att vara ett instrument för att följa upp och utvärdera kvaliteten i de skyddade boendena på nationell nivå. De är också avsedda att utgöra en modell för att utveckla kvaliteten i insatsen, på både nationell och lokal nivå. Kvalitetsindikatorerna bygger på samlad kunskap från

<sup>13</sup> Se prop. 2006/07:38 Socialtjänstens stöd till våldsutsatta kvinnor s. 31.

<sup>14</sup> 8 kap. 1 § plan och bygglagen [2001:900] PBL.

forskningen och från praktiken. De bygger även på lagstiftning och Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd samt andra vägledande dokument.

I regleringsbrevet för 2024 fick Socialstyrelsen ett nytt uppdrag att se över myndighetens kvalitetsindikatorer för skyddade boenden och på nationell nivå och följa upp verksamheten vid sådana boenden med särskilt fokus på behov hos barn, våldsutsatta med funktionsnedsättningar samt våldsutsatta i hederskontext. De reviderade indikatorerna planeras att användas för första gången våren 2026.

## Indikatorerna gäller alla typer av skyddade boenden

Indikatorerna som används i denna kartläggning avser kvaliteten i skyddade boenden som de definieras enligt Socialstyrelsens termbank: ”boende som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver insatser i form av skydd mot hot, våld eller andra övergrepp tillsammans med andra relevanta insatser”.<sup>15</sup>

Indikatorerna är generella och gäller för alla typer av skyddade boenden, det vill säga även sådana som vänder sig till en särskild målgrupp. Särskilda målgrupper kan till exempel vara våldsutsatta personer med missbruks- och beroendeproblematik eller våldsutsatta personer med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning. Vidare kan indikatorerna användas i verksamheter som bedrivs i kommunal, ideell och privat regi.

## Indikatorer för skyddade boenden som bedriver socialtjänst

De skyddade boenden som varit i fokus när Socialstyrelsen har utvecklat indikatorerna är de som utför insatser enligt SoL. Detta inkluderar samtliga kommunalt, ideellt och privat drivna skyddade boenden som tar emot skyddssökande personer och eventuellt medföljande barn från socialtjänsten. Det finns dock skyddade boenden som inte utför insatser enligt SoL. Även dessa kan naturligtvis använda indikatorerna som ett utvecklingsverktyg.

I indikatorerna och därmed också i enkäten efterfrågas skriftliga rutiner på flera områden (se bilaga 1). I enkäten har Socialstyrelsen definierat begreppet rutiner som ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur en aktivitet ska genomföras. I begreppet inryms checklistor, manualer, pm, lokala riktlinjer med mera.

---

<sup>15</sup> Från den 1 april 2024 definieras skyddat boendet i 3 kap. 1 b § SoF som ett boende inom socialtjänsten som tillhandahåller platser för tillfällig heldygnsvistelse tillsammans med individanpassad stöd åt enskilda i behov av skydd mot hot, våld eller andra övergrepp. Om ett sådant boende drivs av ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild individ krävs dessutom att verksamheten bedrivs yrkesmässigt.

## Indikatorerna följer kvalitetsmålen för socialtjänsten

För socialtjänstens insatser till enskilda gäller några grundläggande principer.

Exempelvis ska insatserna präglas av en helhetssyn och av kontinuitet.<sup>16</sup> Insatserna ska också bygga på respekt för människors rätt till självbestämmande och integritet.<sup>17</sup> Därutöver ska socialtjänstens insatser vara av god kvalitet.<sup>18</sup> Det innebär bland annat att socialtjänstens insatser ska ges i enlighet med de mål och övriga bestämmelser som gäller för verksamheten samt på ett sådant sätt att den enskildes behov av stöd och hjälp tillgodoses och syftet med insatsen uppnås. Några andra faktorer som är viktiga för att god kvalitet ska uppnås är rättssäkerhet, den enskildas medinflytande, lättillgängligt stöd och hjälp samt att de insatser som ges är kunskapsbaserade.<sup>19</sup>

Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete framgår bland annat att den som bedriver socialtjänst ska identifiera, beskriva och fastställa de processer och rutiner i verksamheten som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet.<sup>20</sup> Rutinerna ska dels beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur en aktivitet ska utföras, dels ange hur ansvaret för utförandet är fördelat i verksamheten.<sup>21</sup> Att verksamheterna har utarbetat och fastställt rutiner är alltså en viktig del i ett ledningssystem för kvalitet.

Arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet ska vidare dokumenteras.<sup>22</sup> Ett ledningssystem innehåller flera delar men i denna uppföljning av kvaliteten i de skyddade boendena har Socialstyrelsen fokuserat på att de skyddade boendena har rutiner för sina aktiviteter.

## Genomförande - metod och material

I uppdraget har uppgifter samlats in under hösten 2023 fram till och med mars 2024. I tabellen nedan beskrivs hur och när insamlingar av uppgifter genomförts för att besvara uppdragets frågeställningar.

---

<sup>16</sup> Se proposition 1979/80:1 Om socialtjänsten s. 207–209.

<sup>17</sup> 1 kap. 1 § SoL.

<sup>18</sup> 3 kap. 3 § SoL.

<sup>19</sup> Se proposition 1996/97:124 Ändring i socialtjänstlagen s. 52.

<sup>20</sup> 4 kap. 2 och 4 §§ SOSFS 2011:9.

<sup>21</sup> 4 kap. 4 § SOSFS 2011:9.

<sup>22</sup> 7 kap. 1 § SOSFS 2011:9.

### Översikt av kartläggningens frågeställningar och genomförande

Frågeställningar	Genomförande	Insamlingsperiod
Identifiering av skyddade boenden i landet.	Enkät för att samla in kontaktuppgifter till skyddade boenden riktad till socialtjänsten. Förfrågan till samtliga länsstyrelser. Förteckningar från kvinnojoursorganisationernas webbplatser. Sökningar på webben	Hösten 2023
Uppföljning av kvaliteten i skyddade boenden	Enkätundersökning till alla identifierade skyddade boenden	Mars-april 2024
Synpunkter från andra aktör	Dialog med och studiebesök hos skyddade boenden, kontakt med Roks och Unizon m.fl.	

## Skyddade boenden identifierades

Arbetet med kartläggningen har utgått från den kartläggning som Socialstyrelsen genomförde 2019–2020 och är en undersökning riktad till alla skyddade boenden i Sverige. Samma tillvägagångssätt för identifieringen har använts i denna kartläggning. Roks och Unizon har förteckningar på sina webbplatser över vilka kvinnojourer som är anslutna till respektive organisation och de som erbjuder skyddat boende valdes ut ur dessa förteckningar. En förfrågan om kontaktuppgifter till skyddade boenden togs även fram i Socialstyrelsens enkätverktyg under hösten 2023 och skickades ut till socialförvaltningarna i samtliga kommuner. Totalt 243 kommuner och stadsdelar inkom med svar, vilket innebär 78 procents svarsfrekvens. En förfrågan skickades också ut till länsstyrelserna.

Sammanlagt identifierades på detta sätt 257 respondenter, skyddade boenden.

I 2024 års kartläggning har Socialstyrelsen använt den definition som myndigheten tog fram 2013 där Socialstyrelsen definierar skyddat boende som

”boende som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver insatser i form av skydd mot hot, våld eller andra övergrepp tillsammans med relevanta insatser.”

## Enkätundersökning

En enkätundersökning har genomförts som riktats till verksamhetschefer eller motsvarande på samtliga 257 skyddade boenden. Enkäten baseras på kartläggande frågor och på frågor baserade på Socialstyrelsens



kvalitetsindikatorer (se bilaga 1). Enkätundersökningen gjordes i form av en webbenkät.

Den 26 februari gick en elektronisk enkät ut till samtliga skyddade boenden. Sista svarsdatum var den 1 april. Totalt 190 skyddade boenden svarade på enkäten. Svarsfrekvensen var 74 procent.

Bortfallet består dels av de skyddade boenden som inte besvarat enkäten och dels av partiellt bortfall, det vill säga att de inte besvarat vissa frågor i enkäten. För en mer detaljerad beskrivning av undersökningen och datainsamling se kvalitetsdeklarationen i bilaga 2.

Jämförelser med resultat från Socialstyrelsens uppföljning av kvalitet i skyddade boenden från 2019 görs i de fall när samma enkätfråga använts vid båda undersökningarna. Jämförelser görs även i viss mån med resultat från 2016. En närmare beskrivning av jämförelsebarhet görs i kvalitetsdeklarationen i bilaga 2.

## Dialog med andra aktörer

Under arbetet med kartläggningen har Socialstyrelsen haft dialog med Roks, Unizon samt Brottsofferjouren Sverige. Myndigheten har också haft dialog med och gjort studiebesök till några skyddade boenden.

# Kartläggning av skyddade boenden i Sverige

## Antalet skyddade boenden har minskat sedan 2019

Socialstyrelsen har under våren 2024 identifierat 257 skyddade boenden. Det är en minskning av antalet boenden från Socialstyrelsens kartläggning 2019 då 282 skyddade boenden identifierades.

Totalt 190 skyddade boenden besvarade enkäten med totalt 2219 platser för vuxna och 2516 för medföljande barn.<sup>23</sup> Motsvarande siffror för 2019 var 1 653 platser för vuxna och 2 385 platser för barn.<sup>24</sup>

Det innebär en ökning av antalet platser för både vuxna och barn sedan 2019.

Av dessa 190 skyddade boenden drivs 46 procent av ideella föreningar, 7 procent av kommuner och 47 procent av privata aktörer, i huvudsak i bolagsform. Sedan Socialstyrelsens kartläggning 2012 har det skett en ökning av andelen skyddade boenden som drivs av privata aktörer. År 2012 var det 8 procent av de skyddade boendena som drevs i privat regi. Andelen ideellt drivna boenden har minskat från 54 procent år 2019 till 46 procent i årets mätning.

Det finns även en stiftelse och ett kommunalförbund som driver boenden. I denna rapport har dessa slagits ihop med gruppen ideella föreningar (se tabell 1).

---

<sup>23</sup> Antalet platser är underskattade då det var totalt 14 skyddade boenden som inte uppgav hur många platser de har. Det var 11 privata skyddade boenden och 3 ideella.

<sup>24</sup> Även 2019 var det underskattat antal platser och färre boenden som svarade på den här frågan, 213 av 282 boenden angav antalet platser.

**Tabell 1. Antal och andel skyddade boenden och antal platser per driftform**

	Antal	Andel (procent)	Antal platser	Antal platser för barn
<b>Kommun</b>	13	7	156	136
<b>Ideell</b>	88	46	654	935
<b>Privat</b>	89	47	1409	1445
<b>Totalt</b>	190	100	2219	2516

## Finansiering

De skyddade boendena finansierar sin verksamhet till största delen via dygnsavgifter där de säljer enstaka platser till kommuner (69 procent) eller där de är upphandlade av kommunen (51 procent). Många boenden uppger att de har flera källor för finansieringen. Det skiljer sig dock mellan driftformerna och för de kommunala handlar finansieringen framförallt om verksamhetsbidrag från den egna kommunen (62 procent). De ideella får sin största finansiering via försäljning av enstaka platser (69 procent) och de privata får den största delen av sin finansiering via upphandlade avtal (52 procent).

Ideella skyddade boenden har även angett finansiering via statligt bidrag, vilket inte privata eller kommunala verksamheter har.

Ideella skyddade boenden har enligt förordningen (2022:291) om tillfälligt statsbidrag till ideella organisationer för kvalitetshöjande åtgärder på skyddade boenden, under tre år haft möjlighet att ansöka om statsbidrag. Syftet med bidraget är att stödja organisationer i deras arbete med att vidareutveckla kvaliteten på skyddade boenden och därigenom stärka organisationernas förutsättningar att utföra insatser enligt socialtjänstlagen (2001:453).

Organisationerna har, enligt Socialstyrelsens redovisning av 2023 års statsbidrag, framför allt använt statsbidraget till att stärka kompetensen hos personalen i det skyddade boendet, tagit fram eller reviderat processer och eller rutiner för att utveckla verksamhetens ledningssystem, förbättrat säkerhetsåtgärder i lokalerna samt anpassat verksamheten för medföljande barn.<sup>25</sup>

<sup>25</sup> Statsbidrag till ideella organisationer för kvalitetshöjande åtgärder på skyddade boenden. Redovisning av 2023 års statsbidrag enligt förordning (2022:291). Diarienummer 30083/2022-2.

**Tabell 2. Finansiering av skyddade boenden per driftform. Flera svarsalternativ är möjliga.**

	<b>Totalt</b>	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>
Svarsalternativ	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Verksamhetsbidrag från kommunen eller regionen	28	62	51	1
Dygnsavgift från kommunen genom IOP-avtal	12	0	18	8
Dygnsavgift från kommunen genom upphandlad verksamhet	51	8	26	82
Dygnsavgift från kommunen genom försäljning av enstaka platser till en eller flera kommuner	69	31	69	75
Statligt bidrag	24	0	52	0
Annan finansiering	16	38	27	1

## De skyddade boendena tar emot olika målgrupper

Samtliga skyddade boenden tar emot kvinnor och 54 procent tar emot män. Vid Socialstyrelsens kartläggning 2019 var det 38 procent som tog emot män och 2016 var det 16 procent. De skyddade boendena som tar emot våldsutsatta män uppger att de inte placerar dessa i det kollektiva boendet tillsammans med kvinnor utan i friliggande lägenheter (se tabell 3b).

Majoriteten av de skyddade boendena tar emot barn (91 procent), personer utsatta för hedersrelaterat våld (96 procent) och hbtqi-personer (88 procent). Det har inte skett någon nämnvärd förändring under de senaste årens kartläggningar. Det är fler kommunala boenden som inte tar emot barn i det kollektiva boendet vilket kan bero på att kommunala skyddade boenden i högre utsträckning tar emot personer med missbruks- eller beroendeproblematik.

Av tabell 3 framgår att 13 procent av de skyddade boendena uppger att de kan ta emot personer med en aktiv missbruks- eller beroendeproblematik (vilket är en ny kategori för årets kartläggning) och 51 procent uppger att de tar emot personer med en underliggande beroende- eller missbruksproblematik.

När det gäller personer med fysisk funktionsnedsättning uppger 64 procent av samtliga skyddade boenden att de tar emot denna målgrupp (2019 var det 62 procent). Det är små skillnader mellan driftformerna.

När det gäller personer med psykisk funktionsnedsättning anger 85 procent av kommunala skyddade boenden att de kan ta emot denna målgrupp jämfört med 70 procent av de ideella skyddade boendena och 82 procent av de privata skyddade boendena.

Det är 32 procent av de skyddade boendena som anger att de tar emot avhoppare från kriminella miljöer, vanligast är det hos de privata drivna boendena, 54 procent.

Nästan alla boenden tar emot personer utsatta för hedersrelaterat våld, 96 procent vilket ligger i nivå med 2019 då det var 98 procent.

Det är vidare 81 procent av de skyddade boendena som tar emot personer som utsatts för prostitution och människohandel för sexuella ändamål. När det gäller svarsalternativet annan grupp har skyddade boenden svarat att de bland annat kan ta emot:

- Personer med vittnesskydd
- Anhöriga till kriminella och/eller avhoppare
- Ensamkommande barn

Några respondenter skriver också att de kan ta emot män i externa lägenheter men inte i det kollektiva boendet och ett boende skriver att ”primärt jobbar vi med personer som identifierar sig/passerar som kvinnor men har möjlighet att ta emot män i friliggande lägenhet”.

**Tabell 3a. Andel skyddade boenden som tar emot olika kategorier av skyddsökande, per drifform. Flera svarsalternativ är möjliga.**

	<b>Totalt</b>	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Kvinnor	100	100	100	100
Män	54	38	30	81
Hbtqi-personer	88	85	88	90
Personer med fysisk funktionsnedsättning	64	62	64	65
Personer med psykisk funktionsnedsättning	77	85	70	82
Personer med intellektuell funktionsnedsättning	70	92	57	80
Personer utsatta för hedersrelaterat våld	96	100	97	94
Personer med missbruks- eller beroendeproblematik	51	62	35	65
Personer i aktivt missbruk/beroende	13	23	7	18
Medföljande barn	91	69	91	94
Personer som utsatts för prostitution eller människohandel för sexuella ändamål	81	92	76	84
Avhoppare från kriminella miljöer	32	23	11	54
Annan grupp	14	0	6	24

**Tabell 3b. Andel skyddade boenden som tar emot män och typ av boende.**

	<b>Totalt</b>	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Kollektivt boende	50	60	73	42
Friliggande lägenheter	90	80	77	96

## Personer med olika stödbehov

Personer med behov av personlig assistent, ledsagare, insats från äldreomsorgen (hemtjänst) eller assistanshund kan tas emot av fler än hälften av de skyddade boendena i friliggande lägenheter. Färre kan ta emot personer med stödbehov i kollektivt boende.

**Tabell 4a. Antal och andel skyddade boenden som kan ta emot skyddssökande med olika stödbehov i det kollektiva boendet.**

	Antal	Andel (procent)
Personlig assistent	51	43
Ledsagare	53	44
Insats inom äldreomsorg	49	41
Assistanshund	62	52

**Tabell 4b. Antal och andel skyddade boenden som kan ta emot skyddssökande med olika stödbehov i friliggande lägenheter.**

	Antal	Andel (procent)
Personlig assistent	103	76
Ledsagare	104	76
Insats inom äldreomsorg	103	76
Assistanshund	118	87

## Husdjur

Personer som är utsatta för våld i nära relationer har ibland husdjur som de behöver ta ansvar för om de flyttar från den gemensamma bostaden. Det handlar oftast om katter eller hundar eller andra sällskapsdjur. I vissa fall utsätts också husdjur för våld och förövaren kan använda våld och hot mot djuret som ett påtryckningsmedel mot den våldsutsatta personen. Det innebär att om den våldsutsatta inte har andra möjligheter så kan de behöva ta med sig husdjuren vid en flytt till det skyddade boendet.

Av tabell 5 framgår att år 2024 var det 75 procent av de skyddade boendena som kunde ta emot medföljande husdjur. År 2019 var det 57 procent. Det är skillnader mellan driftsformerna. Bland de kommunalt drivna skyddade boendet är det endast 31 procent som kan ta emot husdjur, för de privat drivna skyddade boendena anger 93 procent att de kan ta emot husdjur, och för ideellt drivna är det 64 procent.

**Tabell 5. Antal och andel skyddade boenden som kan ta emot medföljande husdjur (t ex hundar och katter), per driftform**

	Antal	Andel (procent)
<b>Kommun</b>	4	31
<b>Ideell</b>	56	64
<b>Privat</b>	83	93
<b>Totalt</b>	143	75

Flera skyddade boenden anger att de kan ta emot personer med medföljande husdjur i friliggande lägenheter, men inte i det kollektiva boendet. Några skyddade boenden anger att de samarbetar med föreningar som hjälper till med jourhem till våldsutsattas djur.

En orsak till att allt fler skyddade boenden kan ta emot skyddssökande och deras medföljande husdjur kan vara att boendena i högre utsträckning än tidigare år har tillgång till friliggande lägenheter.

## De flesta skyddade boenden är små

De flesta skyddade boenden är små. Cirka 33 procent av de skyddade boendena som besvarat enkäten har en till fyra platser för vuxna skyddssökande. Totalt har 58 procent färre än 10 platser och 25 procent har 10–19 platser. Endast 16 procent har fler än 20 platser. Antalet platser skiljer sig åt mellan olika driftsformer. Av tabell 6 framgår att av de ideellt drivna boendena har majoriteten (84 procent) 1–9 platser medan de kommunalt och privat drivna skyddade boendena är större. Jämfört med tidigare kartläggningar har de skyddade boendena blivit större, dvs. det är färre som är små och något större andel som har över 10 platser.

**Tabell 6. Andel skyddade boenden per storleksgrupp för vuxna, per driftform**

	Andel skyddade boenden					Totalt antal skyddade boenden
	1–4 platser	5–9 platser	10–19 platser	20- platser	Saknas uppgift	
Kommun	15	23	46	15	.	13
Ideell	56	28	14	2	.	87
Privat	10	22	35	32	1	78
Totalt	33	25	25	16	1	178



När det gäller att ta emot barn som följer med sin förälder är bilden liknande, de allra flesta skyddade boenden som tar emot medföljande barn är små med 1–9 platser.

**Tabell 7. Andel skyddade boenden per storleksgrupp för medföljande barn**

	Andel skyddade boenden				Totalt antal skyddade boenden
	1-4 platser	5-9 platser	10-19 platser	20- platser	
Kommun	22	11	67	0	9
Ideell	59	27	12	3	78
Privat	11	21	36	32	72
Totalt	35	23	26	16	159

## Olika boendeformer

De skyddade boendernas lokaler kan vara organiserade på olika sätt. Många har ett gemensamt kollektivt boende och nästan lika många har friliggande lägenheter. De friliggande lägenheterna kan ligga i olika hus eller tillsammans i ett kluster. Dessa lägenheter används ofta för att kunna ta emot personer med skyddsbehov som boendet av olika skäl bedömer inte kan eller bör bo i det kollektiva boendet. Att ha en blandning av boendeformer ger möjlighet att ta emot olika målgrupper i olika boendeformer samt tillgodose behov och önskemål från de boende. Det kan handla om våldsutsatta män, kvinnor med flera barn, personer med psykiska eller fysiska funktionsnedsättningar och personer som är avhoppare från en kriminell miljö.

Av tabell 8a framgår att cirka 63 procent av samtliga skyddade boenden har ett kollektivt boende, 72 procent har friliggande lägenheter och 40 procent har både ett kollektivt boende och friliggande lägenheter. Variationen mellan de olika driftformerna framgår av tabellen.<sup>26</sup>

En anledning till att endast erbjuda lägenheter uppges av privata skyddade boenden vara att det är enklare att få hyresavtal för lägenheter än att hitta fastigheter som möjliggör kollektivt boende. Det kan även vara en kostnadsfråga, eftersom fastigheter som möjliggör kollektivt boende beskrivs ha dyrare driftskostnader.

<sup>26</sup> Ingen jämförelse görs med tidigare undersökningar då frågorna var annorlunda ställda och uppgifterna därför inte kan jämföras.

Personer som bor i friliggande lägenheter erbjuds liksom personer som bor i det kollektiva boendet olika typer av stöd och rådgivning efter behov. Det kan exempelvis vara stödsamtal, stöd i kontakter med myndigheter och andra aktörer, samt stödperson eller assistans vid rättegång och förhör.

**Tabell 8a. Antal och andel skyddade boenden som har kollektivt boende respektive friliggande lägenheter och både kollektivt och friliggande lägenheter**

	Kollektivt boende		Friliggande lägenheter		Både kollektivt och friliggande	
	Antal	Andel (procent)	Antal	Andel (procent)	Antal	Andel (procent)
Kommun (n=13)	11	85	6	46	5	38
Ideell (n=88)	65	74	52	59	35	40
Privat (n=89)	44	49	78	88	36	40
Totalt (n=190)	120	63	136	72	76	40

En andel av de skyddade boendena har bara den ena av boendeformerna. Cirka 24 procent av de skyddade boendena har enbart kollektiva boenden, 33 procent har enbart friliggande lägenheter.

**Tabell 8b. Andel skyddade boenden som har enbart kollektivt boende respektive enbart friliggande lägenheter**

	Enbart kollektiv	Enbart friliggande lägenheter
	Andel (procent)	Andel (procent)
Kommun (n=13)	46	8
Ideell (n=88)	36	20
Privat (n=89)	9	49
Totalt (n=190)	24	33

## Antal personer i skyddat boende

Det var 4843 vuxna personer som vistades i skyddat boende efter beslut av socialtjänsten och bodde minst en natt i skyddat boende under 2023 och antalet medföljande barn var 2449.<sup>27</sup> Utöver dessa var det drygt 100 vuxna som bodde minst en natt men inte hade ett beslut av socialtjänsten.

Enligt uppräknade tal var det under tidsperioden 31 juli 2018 till den 1 augusti 2019 cirka 6 500 vuxna och 6 200 barn som bott minst en natt i skyddat boende. Under tidsperioden helåret 2023 som använts i denna kartläggningen var motsvarande siffror cirka 7000 (6977) vuxna respektive 4100 (4091) barn vilket är en minskning av antalet medföljande barn med ungefär 34 procent.

**Tabell 9a. Antal och andelen vuxna skyddsökande som under 2023 vistades i skyddade boenden, per driftform**

	Antal verksamheter	Antal personer	Andel personer (procent)
Kommun	13	1136	23
Ideell	84	1294	27
Privat	80	2413	50
Totalt	177	4843	100

## Barn

Med barn menas alla medföljande barn under 18 år. Totalt 139 skyddade boenden (91 procent) anger att de tar emot barn.

**Tabell 9b. Antal och andel medföljande barn som under 2023 vistades i skyddade boenden, per driftform (n=173)**

	Antal verksamheter	Antal medföljande barn	Andel medföljande barn (procent)
Kommun	7	282	12
Ideell	69	979	40
Privat	63	1188	48
Totalt	139	2449	100

<sup>27</sup> Uppgifterna avseende antal vuxna och barn i skyddat boende är en statistisk uppräknings baserade på svarsfrekvensen. Som framgår av tabell 9a hade 177 (av totalt 257) skyddade boenden svarat att det var 4843 vuxna som tillbringat minst en natt och av tabell 9b framgår att 139 skyddade boenden (av 232) svarat att det var 2449 barn som bott minst en natt i skyddat boende.

## Olika former av stöd till medföljande barn på skyddat boende

En majoritet av skyddade boenden som besvarat enkäten och som angett att de tar emot medföljande barn svarar att de erbjuder stöd eller aktiviteter till barn.

Av tabell 10a framgår att av de skyddade boenden som uppgett att de tar emot barn så är det en majoritet som erbjuder stöd eller aktiviteter till medföljande barn.

**Tabell 10a. Andel skyddade boenden som erbjuder olika former av stöd för medföljande barn, per driftform**

	<b>Totalt</b>	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Stödsamtal individuellt eller i grupp	81	100	80	80
Stöd i kontakt med skola och förskola	91	71	92	92
Stöd för fritidsaktiviteter	82	71	83	83
Kontakt med hälso- och sjukvård/BUP	88	71	86	92
Annat stöd	44	71	42	43
Nej	5	0	6	4
Vet inte	1	0	0	1

En stor andel av de skyddade boendena tar emot medföljande barn. Många av dem har också organisation och rutiner för att kunna göra detta. Det handlar om att ha särskilt avdelad personal för att möta barnen, att erbjuda åldersanpassade fritidsaktiviteter och att ha särskilda samtal för barnen utifrån deras förutsättningar och behov (se tabell 10b).

**Tabell 10b. Andel skyddade boenden med organisation och rutiner för barn, per driftform (n=159)**

	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>	<b>Totalt</b>
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Barnansvarig	75	74	84	79
Egen kontaktperson för barnet	75	72	75	74
Åldersanpassade fritidsaktiviteter	63	72	81	75

	Kommun	Ideell	Privat	Totalt
Inskrivningssamtal med barnet	75	74	77	75
Utskrivningssamtal med barnet	50	72	74	72
Åldersanpassad skriftlig information till medföljande barn	63	58	52	55

## Särskilda utrymmen för lek och sysselsättning för medföljande barn

Barn som följer med en våldsutsatt förälder till det skyddade boendet har egna behov av lek och sysselsättning (se indikator 27, bilaga 1.) Av tabell 10c framgår att 87 procent av de skyddade boendena har särskilda utrymmen där yngre barn kan leka och 73 procent har utrymmen för äldre barn. Det ligger på samma nivå som vid 2019 års undersökning.

**Tabell 10c. Andel skyddade boenden som erbjuder särskilda utrymmen för lek och sysselsättning för medföljande barn, per driftform**

	Totalt	Kommun	Ideell	Privat
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Ja, för yngre barn	87	100	94	80
Ja, för äldre barn	73	78	74	73
Nej	11	0	4	19

# Kvalitet i skyddade boenden

## Trygghet, säkerhet och rättssäkerhet

Vid tidpunkten för undersökningen fanns ett allmänt råd från Socialstyrelsen att om den våldsutsatta behöver stöd och hjälp i ett skyddat boende bör boendet ha tillräcklig bemanning för att kunna erbjuda skydd mot hot, våld och andra övergrepp (indikator 1 i bilaga 1).<sup>28</sup> Från den 1 april 2024 är det ett krav att skyddade boenden har tillräcklig bemanning för att kunna ge skydd mot hot, våld och andra övergrepp.<sup>29</sup>

Att personalen är anställd medför i många fall en trygghet för den enskilda individen. För vissa skyddssökande räcker det dock att personal finns på plats på dagtid medan det för andra kan vara nödvändigt med tillgång till personal dygnet runt.

Bemanningen varierar mellan olika tider under dygnet och olika dagar under veckan. Av enkätsvaren framgår att 92 procent av samtliga skyddade boenden hade anställd personal på plats på dagtid under vardagar. 82 procent av de kommunala skyddade boendena har detta. Bland de ideella skyddade boendena har 88 procent anställd personal på plats under dagtid på vardagar och bland de privata skyddade boendena har samtliga anställda personal på plats på dagtid under vardagar. Se tabell 12.

Under kvällar, nätter och helger är det en mindre andel som har anställd personal på plats. Det skiljer sig också åt mellan de olika driftformerna. De privata har i störst utsträckning anställd personal på plats under kvällar, nätter och helger. Minst andel anställd personal har de ideella vid dessa tidpunkter. Detta kompenseras delvis av att de har volontärer på plats (se tabell 13).

Många skyddade boenden kommenterar att det vid behov går att nå personal eller volontärer via telefon under kvällar, nätter och helger.

---

<sup>28</sup> AR till 6 kap. 2 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2022:39) om våld i nära relationer.

<sup>29</sup> 3 kap. 3 a § SoF.

**Tabell 12. Andel skyddade boenden som bemannar det skyddade boendet vid olika tider med anställd personal, per driftform**

	<b>Totalt</b>	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Vardagar, dagtid	92	82	88	100
Vardagar, kvällar	50	82	22	84
Vardagar, nätter	34	64	9	64
Lördag, dagtid	50	73	20	89
Lördag, kvällar	38	73	11	68
Lördag, nätter	35	64	9	66
Söndag, dagtid	46	73	15	84
Söndag, kvällar	38	73	11	68
Söndag, nätter	34	64	9	64
Storhelg, dagtid	52	73	18	95
Storhelg, kvällar	40	73	11	75
Storhelg, nätter	34	64	9	64

**Tabell 13. Andel skyddade boenden som bemannar det skyddade boendet vid olika tider med volontärer, per driftform**

	<b>Totalt</b>	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Svarsalternativ				
Vardagar, dagtid	5	0	8	2
Vardagar, kvällar	18	27	26	2
Vardagar, nätter	5	0	6	5
Lördag, dagtid	21	9	35	2
Lördag, kvällar	11	0	15	7
Lördag, nätter	5	0	6	5
Söndag, dagtid	23	9	38	2
Söndag, kvällar	12	0	17	7
Söndag, nätter	5	0	6	5
Storhelg, dagtid	23	18	37	2
Storhelg, kvällar	11	0	15	7
Storhelg, nätter	5	0	6	5

För att försäkra sig om säkerhet och trygghet i det skyddade boendet är det viktigt att det finns rutiner för säkerheten som är kända av personalen och som följs (se indikator 5, bilaga 1). De skriftliga rutinerna kan gälla hur de boende ska skyddas från hot om våld och risk för våld.<sup>30</sup>

Tabell 14 visar att en majoritet av de skyddade boendena (98 procent) har skriftliga rutiner för hur personalen ska hantera hot om våld och risk för att skyddssökande utsätts för våld. Av de kommunala boendena har 100 procent skriftliga rutiner, av de privata boendena har 100 procent skriftliga rutiner och av de ideella drivna boendena har 95 procent skriftliga rutiner för skyddet för de boende.

**Tabell 14. Antal och andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner som anger hur skyddssökande personer som bor på det skyddade boendet ska skyddas mot hot om våld och risk för våld, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
<b>Kommun</b>	13	100
<b>Ideell</b>	84	95
<b>Privat</b>	89	100
<b>Totalt</b>	186	98

För att säkerheten vid det skyddade boendet ska fungera är det angeläget att den skyddssökande medverkar till sin egen och de medboendes säkerhet. För att se till att den enskilda skyddssökande personen är trygg mot fortsatta hot och ytterligare våld är det viktigt att det görs en säkerhetsplanering dels vid inflyttningen till det skyddade boendet, dels inför utflyttningen eftersom den enskilda ska bo och leva utan det skydd som boendet erbjuder (se indikator 2, bilaga 1).

Ofta inleds en vistelse på ett skyddat boende med ett säkerhetssamtal där personalen informerar om vikten av säkerhetstänkande med hänsyn till tidigare riskbedömningar av polis och socialtjänst. Med säkerhetsplanering avses att personalen tillsammans med den skyddssökande personen går igenom hans situation när det gäller risken för fortsatt hot eller våld och behov av skydd under tiden på det skyddade boendet.

Totalt 93 procent av de skyddade boendena har skriftliga rutiner för att göra en individuell säkerhetsplanering tillsammans med skyddssökande personer i samband med inflyttning. Något färre gör säkerhetssamtal vid utflyttning: 87 procent av alla skyddade boenden uppger att de gör säkerhetsplanering i samband med utflyttning (se tabell 15a).

<sup>30</sup> Av 7 kap. 1 § SOSFS 2011:9 framgår att arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet ska dokumenteras.



Det är färre som gör säkerhetsplanering inför utflyttning vilket förklaras med att utflyttningen kan gå fort och att det då inte finns tid att planera in ett möte för en ny säkerhetsplanering. Ibland flyttar den enskilda personen på eget initiativ och ibland är det socialtjänsten som arrangerar flytten till ett eget boende, ett utslussningsboende, till ett annat skyddat boende eller ibland till hotell eller vandrarhem (se tabell 15b).

Det skiljer mellan driftformerna och de kommunala har en lägre andel boenden som gör säkerhetsplaneringar inför in- respektive utflytt.

**Tabell 15a. Antal och andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner för att göra en individuell säkerhetsplanering tillsammans med skyddssökande personer i samband med inflyttningen till det skyddade boendet, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	9	69
Ideell	80	91
Privat	88	99
Totalt	177	93

**Tabell 15b. Antal och andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner för att göra en individuell säkerhetsplanering tillsammans med personer som bor på det skyddade boendet i samband med utflyttningen från boendet, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	7	54
Ideell	74	84
Privat	85	96
Totalt	166	87

Det är också viktigt att det görs en säkerhetsplanering med medföljande barn där personalen exempelvis informerar barnen om regler, sekretess kring de andra på boendet och hur de kan hantera mobiltelefon och internetkommunikation. Detta görs för att planera barnens egen säkerhet från hot och våld och för att medföljande barn ibland kan utnyttjas av förövaren för att komma åt information om den skyddssökande. Totalt 68 procent av de skyddade boendena gör en säkerhetsplanering tillsammans med medföljande barn vid inflyttningen och 62 procent gör det vid utflyttningen (se tabell 16 a och b).

**Tabell 16a. Antal och andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner för att göra en individuell säkerhetsplanering tillsammans med medföljande barn i samband med inflyttningen till det skyddade boendet per driftform**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	5	56
Ideell	52	65
Privat	61	73
Totalt	118	68

**Tabell 16b. Antal och andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner för att göra en individuell säkerhetsplanering tillsammans med medföljande barn i samband med utflyttningen från boendet, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	3	33
Ideell	45	56
Privat	60	71
Totalt	108	62

## Fysiska skyddsanordningar

I möten med skyddade boenden beskrivs det viktigaste skyddet för enskilda skyddssökande vara att det finns personal på plats och att den skyddssökande har egen kapacitet att kunna skydda sig själv och barnen. Det finns dock behov av fysiska skyddsanordningar, även om skyddsbehoven varierar mellan olika målgrupper och vid exempelvis hedersrelaterat våld kan det finnas ytterligare behov av fysiska skyddsanordningar. Samtliga skyddade boenden har angett att de har någon fysisk skyddsanordning, de flesta har flera. Det kan finnas olika skyddsbehov beroende på boendeform, det vill säga om det gäller det kollektiva boendet eller friliggande lägenheter.

Av tabell 18 framgår att den vanligaste skyddsanordningen är hemlig adress, följt av säkerhetsdörr och överfallslarm. Det är mer vanligt hos kommunala skyddade boenden att ha sluss och säkerhetsfönster. Bland privat drivna skyddade boenden har fler kameraövervakning.

Jämfört med undersökningen 2019 är det något fler skyddade boenden som har säkerhetsdörr och kameraövervakning. Detta kan troligen förklaras med

att det är en större andel skyddade boenden som drivs av privata aktörer och att dessa i större utsträckning har denna typ av skyddsanordningar.

**Tabell 18. Andel skyddade boenden som har olika former av fysiska skyddsanordningar, per driftform**

	<b>Totalt</b>	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>
Svarsalternativ	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Säkerhetsdörr	76	54	74	81
Kameraövervakning	41	31	33	51
Inbrottslarm	49	69	40	56
Överfallslarm	74	100	68	75
Säkerhetsfönster	35	54	28	38
Sluss	17	31	19	12
Hemlig adress	92	62	95	92
Andra skyddsanordningar	49	62	43	54

## Skydd i arbetsmiljön för personal och volontärer

För att det skyddade boendet ska kunna erbjuda de skyddssökande skydd och säkerhet behöver personalen arbeta i trygghet och säkerhet. Det skyddade boendet behöver ha rutiner för hur anställd personal och eventuella volontärer ska skyddas mot hot och risker.<sup>31</sup> Av tabell 19 framgår att 93 procent av de skyddade boendena har skriftliga rutiner mot hot om våld och risk för våld i arbetsmiljön. I 2019 års undersökning var det 77 procent som hade rutiner och 2016 var det 60 procent. Det har alltså skett en positiv utveckling sedan tidigare undersökningar.

<sup>31</sup> Se 3 § Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 1993:2) om våld och hot i arbetsmiljön.

**Tabell 19. Antal och andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner för hur personal och volontärer ska skyddas mot hot om våld och risk för våld i arbetsmiljön, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	12	92
Ideell	76	86
Privat	89	100
Totalt	177	93

## Rutiner för sekretess och tystnadsplikt

Skyddade boenden i kommunal drift är en del av den kommunala socialtjänsten och styrs av samma regelverk som övrig socialtjänstverksamhet (se indikator 8–9, bilaga 1). Det innebär bland annat att de ska följa offentlighets och sekretesslagen (2009:400), OSL. Av lagen framgår att sekretessen inom socialtjänsten gäller för uppgifter om enskilda personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.<sup>32</sup> Samtliga kommunala skyddade boenden uppger i årets undersökning att de har skriftliga rutiner för tystnadsplikt.

För enskilda verksamheter som utför socialtjänst, till exempel ideella föreningar och företag som bedriver socialtjänst gäller stället tystnadsplikt enligt 15 kap. 1 § SoL. Där framgår bland annat att den som är eller har varit verksam inom sådan verksamhet inte obehörigen får röja vad hen då har fått veta om enskildas personliga förhållanden. Det är alltså olika lagar som reglerar sekretessen beroende på driftsformen. Av tabell 20 framgår att 96 procent av de ideella och privata skyddade boendena har rutiner för hur personalen ska hantera sekretess och tystnadsplikt. Jämfört med undersökningarna 2016 och 2019 är det en något större andel ideella som har sådana rutiner. De privata ligger på samma nivå som tidigare.

Rutinerna kan exempelvis handla om att personalen informeras om vilka bestämmelser som gäller. Personalen kan också få skriva på ett dokument där de visar att de är medvetna om bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen respektive socialtjänstlagen. På denna fråga ligger kommunalt drivna skyddade boenden lägre än andra driftsformer och en orsak kan vara att socialtjänsten redan har rutiner för sekretess inom socialtjänsten vilket också omfattar det kommunalt drivna skyddade boendet.

<sup>32</sup> 26 kap. 1 § OSL.

**Tabell 20. Antal och andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner som säkerställer att all personal och alla volontärer känner till socialtjänstlagens bestämmelser om tystnadsplikt, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
Ideell	83	94
Privat	87	98
Totalt	170	96

## Rutiner för att hantera skyddade personuppgifter

En del personer som söker stöd och skydd i ett skyddat boende har skyddade personuppgifter. Många med skyddade personuppgifter är kvinnor som lever under hot från en partner eller före detta partner och många av dessa kvinnor har barn. Det behövs kunskap i det skyddade boendet för att hantera skyddade personuppgifter. Det behövs även ett särskilt säkerhetstänkande kring dessa personer (se indikator 7, bilaga 1).

Det finns tre typer av skyddade personuppgifter: s.k. sekretess- eller spärrmarkering, skyddad folkbokföring och fingerade personuppgifter. Sekretessmarkering innebär att det sätts en markering i folkbokföringsregistret för en enskilds personuppgifter så att det görs en noggrann prövning innan uppgifterna lämnas ut.<sup>33</sup> Ansökan om sekretessmarkering görs till Skatteverket. Skyddad folkbokföring innebär att en person medges vara folkbokförd på en annan folkbokföringsort än där personen är bosatt.<sup>34</sup> Den nya adressen registreras då inte i folkbokföringen och sprids därför inte till andra myndigheter. Fingerade personuppgifter används vid särskilt allvarliga hot och innebär att en person får byta identitet genom att använda andra personuppgifter än de verkliga.<sup>35</sup> Ansökan om fingerade personuppgifter görs till Polismyndigheten.

Av tabell 21 framgår att 96 procent av de skyddade boendena har skriftliga rutiner för hur personal och volontärer ska hantera skyddade personuppgifter för dem som bor på det skyddade boendet. Jämfört med 2016 och 2019 års undersökning har det skett en ökning i andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner för hur personal och volontärer ska hantera skyddade personuppgifter.

<sup>33</sup> Se 5 kap. 5 § OSL.

<sup>34</sup> 16 § folkbokföringslagen (1991:481).

<sup>35</sup> 1 § lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter.

**Tabell 21. Antal och andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner för att hantera skyddade personuppgifter för de som bor på det skyddade boendet, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	12	92
Ideell	82	93
Privat	89	100
Totalt	183	96

## Rutiner för anmälningsskyldigheten när barn far illa

Anställda vid kommunala skyddade boenden är skyldiga att anmäla till socialtjänsten om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Samma skyldighet gäller även dem som är verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet och fullgör uppgifter som berör barn och unga eller annan sådan yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet inom hälso- och sjukvårdens eller socialtjänstens område.<sup>36</sup>

Ideella organisationer som bedriver tillståndspliktig verksamhet omfattas också av anmälningsskyldigheten.<sup>37</sup> Detsamma gäller ideella föreningar som genom avtal med kommunen utför insatser enligt SoL.<sup>38</sup> Ideella föreningar i övrigt omfattas inte av anmälningsskyldigheten. De omfattas istället av den allmänna rekommendationen att var och en som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa bör anmäla detta till socialtjänsten.<sup>39</sup>

Av tabell 22 framgår att totalt 97 procent av de skyddade boendena har skriftliga rutiner för att göra anmälningar när det gäller barn där socialtjänsten behöver ingripa till barnens skydd. I 2019 års undersökning var det 88 procent.

<sup>36</sup> 14 kap. 1 § SoL.

<sup>37</sup> Från och med den 1 april 2024 krävs tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för privata aktörer (till exempel stiftelser, föreningar och bolag) som yrkesmässigt vill bedriva skyddat boende.

<sup>38</sup> Jfr proposition 2009/10:131 Lex Sarah och socialtjänsten – förslag om vissa förändringar s. 27 och proposition 2011/12:4 Utredningar avseende vissa dödsfall s. 60.

<sup>39</sup> 14 kap. 1 c § SoL.

**Tabell 22. Antal och andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner för att säkerställa att personal och volontärer gör anmälningar till socialtjänsten vid misstanke eller kännedom om att ett barn far illa, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	11	85
Ideell	84	95
Privat	89	100
Totalt	184	97

## Rutiner för genomförandeplaner och dokumentation

Hur en beslutad insats ska genomföras bör dokumenteras i en genomförandeplan som upprättas hos utföraren.<sup>40</sup>

Av en genomförandeplan bör det bland annat framgå vilket mål insatsen har, vem eller vilka som ansvarar för genomförandet, när och hur olika aktiviteter ska genomföras, när planen har fastställts och när planen ska följas upp. En genomförandeplan är ett sätt att se till att insatserna utförs på ett rättssäkert sätt för enskilde. Av tabell 23 framgår att 93 procent av de skyddade boendena upprättar genomförandeplaner för de som bor på det skyddade boendet. Det har skett en ökning sedan undersökningen 2019 då det var 84 procent.

**Tabell 23. Antal och andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner för att upprätta en genomförandeplan tillsammans med varje person som bor på det skyddade boendet, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	12	92
Ideell	71	81
Privat	89	100
Totalt	172	91

Bestämmelser om dokumentation vid handläggning av ärenden som rör enskilda och vid genomförandet av beslut finns i socialtjänstlagen.<sup>41</sup> Av bestämmelserna framgår bland annat att handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförandet av beslut om stödinsatser, vård och behandling

<sup>40</sup> Det framgår av allmänna råd till 6 kap. 2 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM, och LSS.

<sup>41</sup> Se bl.a. 11 kap. 5 och 6 §§ SoL.

ska dokumenteras. Dokumentationen är en förutsättning för rättssäkerhet i socialtjänstens insatser och nödvändig för verksamhetens egen uppföljning och utvärdering av verksamheten. Tabell 24 visar att 93 procent av de skyddade boendena har skriftliga rutiner för hur de ska dokumentera genomförda insatser. Det är ungefär en lika stor andel skyddade boenden 2024 som 2019 har skriftliga rutiner för dokumentation av genomförda insatser. Det har dock skett en utveckling sedan 2016 då det var 77 procent.

**Tabell 24. Antal och andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner för dokumentation av genomförda insatser för dem som bor i det skyddade boendet, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	11	85
Ideell	76	86
Privat	89	100
Totalt	176	93

## Tillgänglighet

### Många skyddade boenden har avvisat personer på grund av platsbrist eller annan orsak

Tabell 25a visar att 53 procent av de skyddade boenden någon gång under 2023 avvisat personer som sökt plats på det skyddade boendet på grund av platsbrist. Det var 63 procent som avvisade personer av andra skäl.<sup>42</sup> Statistiken beskriver inte omfattningen, det vill säga hur ofta eller hur många skyddssökande som det skyddade boendet avvisat. Frågan var annorlunda ställd vid undersökningen 2019 så jämförelser kan inte göras.

Vidare anger 22 procent av respondenterna att de inte avvisat personer på grund av platsbrist eller annan orsak under tidsperioden. Av intervjuer med några skyddade boenden framgår att de har haft svårt att fylla sina platser under tidsperioden eftersom förfrågningarna har minskat.

Av tabell 25a går att utläsa att en högre andel ideellt drivna boenden avvisat personer som sökt plats under den undersökta tidsperioden. Det kan bero på att ideellt drivna boenden är mindre, det vill säga har färre platser. Det kan även bero på att vissa skyddade boenden blir tillfrågade om platser i högre

<sup>42</sup> Flera svar kunde anges på frågan och summan per kolumn kan därför bli mer än 100 procent



utsträckning än andra. Det är fler privat och kommunalt drivna skyddade boenden än ideellt drivna som anger att de inte behövt avvisa personer på grund av platsbrist eller annan orsak.

De anledningar som beskrivs som annan orsak till att avvisa personer som söker plats handlar framför allt om att personer inte tillhör målgruppen för det skyddade boendet eller att personer har mer omfattande behov av stöd och skydd, och att det skyddade boendet inte har resurser att ta emot dem. Exempelvis kan det handla om kvinnor som har ett missbruk, eller en psykisk eller fysisk funktionsnedsättning.

**Tabell 25a. Andel skyddade boenden som under 2023 har avvisat personer som sökt plats på det skyddade boendet, per driftform. Flera svar kan anges.**

	Ja, på grund av platsbrist	Ja, på grund av annan orsak	Nej	Vet inte
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Kommun	46	38	31	0
Ideell	64	67	16	0
Privat	43	63	26	1
Totalt	53	63	22	1

Av tabell 25b framgår att det var totalt 84 skyddade boenden som avvisade 647 skyddssökande personer, när socialtjänsten sökte plats för en person. Av tabell 25c framgår att 87 skyddade boenden avvisat totalt 95 personer som sökt ett skyddat boende på egen hand.

**Tabell 25b. Antal skyddssökande som avvisats, där socialtjänsten sökt plats, 2023, per driftform**

	Antal verksamheter	Antal skyddssökande
Kommun	4	14
Ideell	51	412
Privat	29	221
Totalt	84	647

**Tabell 25c. Antal skyddssökande som sökt på egen hand och som avisats, 2023, per driftform**

	Antal verksamheter	Antal skyddssökande
Kommun	6	0
Ideell	47	55
Privat	34	40
Totalt	87	95

### Tillgänglighet natt olika beroende på driftsform

För våldsutsatta personer kan det finnas behov av skyddade boenden som har möjlighet att ta emot skyddssökande dygnet runt, året runt (se indikator 13, bilaga 1). När en hotad person söker skydd så är det viktigt att de inte mot sin vilja ska behöva återvända till en hotfull situation. Det finns forskning som visar att våld ofta ökar i samband med uppbrottet från våldsförövaren [6]. Då beslutet att lämna en våldsam relation kan vara komplicerat och ta tid är det angeläget att de skyddsökande får stöd och hjälp när behov uppstår.

Av enkätsvaren framgår att samtliga skyddade boenden kan ta emot nya skyddssökande på vardagar dagtid. Det är även en hög andel av de skyddade boendena som kan ta emot skyddssökande kvällstid på vardagar (86 procent). Omkring 75 procent av skyddade boenden uppger att de kan ta emot skyddssökande dagtid under helger och strax över hälften av de skyddade boendena kan ta emot skyddssökande nattetid. Det är främst kommunala och privata skyddade boenden som kan ta emot skyddssökande alla tider.

**Tabell 26. Andel skyddade boenden som kan ta emot nya skyddssökande vid olika tider**

	Totalt	Kommun	Ideell	Privat
Svarsalternativ	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Vardagar, dagtid	99	100	99	100
Vardagar, kvällar	86	85	72	100
Vardagar, nätter	63	85	39	84
Lördag, dagtid	78	85	61	94
Lördag, kvällar	75	85	55	94

	<b>Totalt</b>	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>
Lördag, nätter	63	85	39	83
Söndag, dagtid	78	85	60	94
Söndag, kvällar	75	85	55	94
Söndag, nätter	63	85	39	83
Storhelg, dagtid	76	85	57	93
Storhelg, kvällar	73	85	52	92
Storhelg, nätter	63	85	39	83

## Tillgänglighet för barn på skyddat boende

När den här kartläggningen genomfördes fanns inget krav om att boenden som tar emot barn ska vara lämpligt för barn oavsett ålder och kön utan endast en rekommendation. Den då aktuella indikatorn har därför använts och redovisas här. Från och med den 1 april 2024 så gäller dock att om boendet tar emot barn *ska* det vara lämpligt för barn, oavsett ålder och kön.<sup>43</sup>

I enkäten ställdes frågan om det skyddade boendet har en övre gräns för hur gamla medföljande barn kan vara. Av de skyddade boendena uppgav 14 procent att de satt en övre åldersgräns för pojkar och 7 procent hade satt en övre åldersgräns för flickor (se tabell 27a). Det är en minskning från tidigare mätningar. År 2019 var det 24 procent som hade en åldersgräns för pojkar och 6 procent för flickor och 2016 var det 47 procent som hade en åldersgräns för pojkar och 9 procent som uppgav att de satt en övre åldersgräns för flickor.

De skyddade boenden som satt en övre åldersgräns fick ange denna. Tabell 27b och 27c visar att det råder viss skillnad mellan svaren beroende på driftformer. Den lägsta uppgivna åldersgränsen för flickor var 14 år i ideella boenden. För kommunala och privata låg den lägsta åldersgränsen på 17 respektive 16 år. För pojkar var den lägsta åldersgränsen 13 för ideella och privata skyddade boenden och 17 år för kommunala.

Den högsta övre åldersgränsen låg för samtliga driftformer för både pojkar och flickor på 21 år. De kommunala hade dock en lägre övre åldersgräns (17 år) än de övriga driftformerna.

<sup>43</sup> Se AR till 6 kap. 2 § HSLF-FS 2022:39.

**Tabell 27a. Andel skyddade boenden som har en övre åldersgräns för medföljande barn, per driftform.**

	<b>Flickor</b>	<b>Pojkar</b>
	Andel (procent)	Andel (procent)
Kommun	11	11
Ideell	9	21
Privat	5	8
Totalt	7	14

**Tabell 27b. Övre åldersgräns för medföljande barn. Andel skyddade boenden per driftform, flickor.**

	<b>Samtliga</b>	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>
Medelvärde	18	17	18	17
Minimivärde	14	17	14	16
Maxvärde	21	17	21	19

**Tabell 27c. Övre åldersgräns för medföljande barn. Andel skyddade boenden per driftform, pojkar**

	<b>Total</b>	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>
Medelvärde	17	17	17	16
Minimivärde	13	17	13	13
Maxvärde	21	17	21	19

## Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar

För att kunna tillgodose behoven hos en person med funktionsnedsättning är det angeläget att lokalerna för det skyddade boendet är anpassade (se indikator 15, bilaga 1).<sup>44</sup> Särskilda krav kan behöva ställas när det gäller lokaler, bemanning och kompetens hos personalen vid skyddade boenden som tar emot personer med olika funktionsnedsättningar. Det kan handla om att kunna använda hjälpmedel, att eventuell medicinering fungerar och att hen vid behov kan få hjälp med vardagssaker. Att boendet är tillgängligt är viktigt även för att en kvinna ska kunna ta med barn med funktionsnedsättning. Detta gäller exempelvis för personer som har

<sup>44</sup>Av 8 kap. 1 § PBL framgår bl.a. att byggnader ska vara tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

hjälpmedel för funktionsnedsättning, som rullstol eller rullator. I enkäten ställs frågor om anpassade lokaler för skyddade boenden. Det kan även finnas behov av andra typer av anpassningar för att öka tillgängligheten för andra funktionsnedsättningar än fysiska.

I tabell 28a redovisas uppgifter om skyddade boenden som har anpassade lokaler för personer som använder rullstol. Här framgår att cirka två tredjedelar av alla skyddade boenden har olika former av anpassningar. En högre andel kommunala skyddade boenden redovisar att de har kök och gemenskapsutrymmen som är anpassade för rullstol eller rullator (77 procent). Ideella och privata har en högre andel skyddade boenden där entrén och boenderummen är anpassade för personer med rullstol, än de kommunala.

**Tabell 28a. Andel skyddade boenden som har olika former av tillgänglighetsanpassningar för personer som använder rullstol eller rullator, per driftform**

	Totalt	Kommun	Ideell	Privat
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Entrén är utformad för att en person som använder rullstol eller rullator ska kunna ta sig in.	61	46	63	62
Minst ett boenderum är anpassat för en person som använder rullstol eller rullator.	61	54	60	62
Minst en toalett är anpassad för en person som använder rullstol eller rullator.	57	54	52	62
Minst ett duschutrymme är anpassat för en person som använder rullstol eller rullator.	56	54	50	63
Kök kan nås med rullstol eller rullator.	67	77	70	62
Gemenskapsutrymmen kan nås med rullstol eller rullator.	65	77	69	58

52 skyddade boenden består av mer än ett våningsplan (se tabell 28b). Endast 12 av dessa har en hiss mellan våningsplanen. De flesta av dessa hissar kan dock rymma en rullstol (11 av 12). Det är alltså bara i 11 av 52 (21 procent) skyddade boenden som en person med rullstol kan röra sig mellan våningsplanen.

**Tabell 28b. Antal och andel skyddade boenden som har flera våningsplan, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	6	55
Ideell	18	28
Privat	28	64
Totalt	52	43

## Få skyddade boenden har anpassningar för andra funktionsnedsättningar

Personer med olika former av funktionsnedsättningar har en högre risk för att utsättas för våld i en nära relation än personer i normalbefolkningen [7]. De behöver finnas skyddade boenden som kan möta de specifika behov av stöd de kan ha. I enkäten ställdes några frågor om det skyddade boendet har gjort anpassningar för personer med blindhet eller synsvårigheter, dövhet eller hörselnedsättningar eller andra fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar. Endast 18 procent av de skyddade boendena har enligt enkätsvaren särskilda anpassningar för personer med blindhet eller med synsvårigheter. För personer med dövhet eller hörselnedsättningar är det 27 procent som har gjort anpassningar och för andra funktionsnedsättningar är det 39 procent.

I fritextsvaren anger flera respondenter att de inte har anpassningar som en del i standardutrustningen men att de kan ordna detta när behov uppstår. I något fall har den placerade kommunen tillhandahållit utrustning som fick återlämnas när personen flyttade från det skyddade boendet. Flera skyddade boenden lyfter problem med att personer med dövhet inte kan höra ett eventuellt brandlarm. De löser detta genom att personalen görs uppmärksam på att dessa personer kan behöva uppmärksammas vid ett brandlarm.

**Tabell 28e. Andel skyddade boenden som är anpassat för andra typer av funktionsnedsättningar, per driftform**

	Totalt	Kommun	Ideell	Privat
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Blindhet eller synsvårigheter	18	23	16	19
Dövhet eller hörselnedsättningar	27	23	23	33
Andra anpassningar för andra typer av fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar	39	46	28	49

## Många skyddade boenden använder tolk

Om en skyddssökande har bristande kunskaper i svenska kan det innebära att personalen inte kan uppmärksamma och tillgodose viktiga skydds- och stödbehov. Skyddade boenden som bedriver verksamhet inom socialtjänsten kan därför behöva anlita tolk. På så sätt kan de försäkra sig om att de förstår den enskildes behov och önskemål och att den enskilde kan ta del av säkerhetsinformation och annan information som ges på det skyddade boendet. Tabell 29 visar att det i 2024 års undersökning är 86 procent av respondenterna som använder tolk vid samtal med skyddssökande som inte talar svenska. När det gäller teckenspråkstolk för person med dövhet eller hörselskada anger totalt 49 procent att de använder teckenspråkstolk. Totalt 46 procent av de kommunalt drivna skyddade boendena, 49 procent av de ideellt drivna och 49 procent av de privata boendena anger att de använder teckenspråkstolk.

Vid 2019 års undersökning var det 78 procent av de skyddade boendena som använder tolk vid samtal med skyddssökande som inte behärskar svenska. När det gäller teckenspråkstolk för person med dövhet eller hörselskada anger totalt 38 procent att de använder teckenspråkstolk.

**Tabell 29a. Antal och andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner för att anlita tolk vid samtal med skyddssökande som inte behärskar svenska, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	10	77
Ideell	72	82
Privat	81	91
Totalt	163	86

**Tabell 29b. Antal och andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner för att anlita teckenspråkstolk för personer med dövhet eller hörselskada, per driftform?**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	6	46
Ideell	43	49
Privat	44	49
Totalt	93	49

## Självbestämmande och integritet

Några grundläggande faktorer för att slå vakt om den personliga integriteten kan för många vara att ha tillgång till ett eget rum, samt till toaletter och duschrum där man kan låsa om sig. Det kan även vara viktigt att själv kunna bestämma när och vad man ska äta till middag, särskilt när man har medföljande barn. Tillgång till kök, eget eller delat, kan därför vara betydelsefullt i ett skyddat boende. Av tabell 30 framgår att så gott som samtliga, erbjuder egna rum, låsbara toaletter och duschar samt kök och möjlighet att laga sin egen mat. De skyddade boendena har också gemenskapsutrymmen där de boende kan umgås med varandra. Enda avvikelserna är att det är en lägre andel kommunala skyddade boenden som erbjuder egna rum till de skyddssökande, 73 procent.

Dessa resultat var liknande vid undersökningarna 2016 och 2019.

**Tabell 30. Antal och andel skyddade boenden där alla vuxna personer har eget rum, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	8	73
Ideell	64	98
Privat	43	98
Totalt	115	96

**Tabell 31. Andel kollektiva skyddade boenden där de boende har tillgång till olika faciliteter, per driftform**

	låsbara toaletter	låsbara duschutrymmen	kök med möjlighet att laga egen mat	gemensamma utrymmen för samvaro
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Kommun	100	100	91	91
Ideell	100	100	98	98
Privat	100	100	98	100
Totalt	100	100	98	98

## Kunskapsbaserad verksamhet

I en kunskapsbaserad socialtjänst kan det ingå att använda vetenskapligt utprovade standardiserade bedömningsmetoder, exempelvis för att upptäcka våld i nära relationer, avgöra hur allvarligt våldet är och göra riskbedömningar (se indikator 21, bilaga 1). De standardiserade metoderna består ofta



av ett frågebatteri och en medföljande instruktion för att tolka svaren. Metoderna används bland annat inom socialtjänsten, av polisen, på kvinnojourer och skyddade boenden.

Totalt 89 procent av de skyddade boendena svarar att det finns personal eller volontärer på det skyddade boendet som har kunskap om och erfarenhet av standardiserade bedömningsmetoder. Högst andel som använder standardiserade bedömningsmetoder finns bland de privat drivna skyddade boendena (94 procent). Bland kommunalt drivna skyddade boenden uppger 85 procent att de har personal med kunskap om och erfarenhet av standardiserade bedömningsmetoder. Bland de ideellt drivna skyddade boendena är andelen också 85 procent.

Det har skett en utveckling sedan 2016 och 2019. I 2016 år kartläggning framgick att totalt 65 procent av de skyddade boendena hade kunskap och erfarenhet av standardiserade bedömningsmetoder och 2019 var det 81 procent.

**Tabell 32. Antal och andel skyddade boenden där personal har kunskap om och erfarenhet av standardiserade bedömningsmetoder, och som använder dem vid behov, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
<b>Kommun</b>	11	85
<b>Ideell</b>	75	85
<b>Privat</b>	84	94
<b>Totalt</b>	170	89

Det finns ett flertal metoder som används i de skyddade boendena. Av tabell 33 framgår de vanligast förekommande bedömningsmetoderna som de skyddade boendena har kunskap om och erfarenhet av. Den vanligaste bedömningsmetoden är FREDA som 81 procent av de skyddade boendena har kunskap om och erfarenhet av. Det är 72 procent av de skyddade boendena som har personal med kunskap och erfarenhet av metoden PATRIARK och 56 procent har kunskap om och erfarenhet av och bedömningsmetoden SARA.

Socialstyrelsen har upphovsrätt till FREDA. SARA är ett amerikanskt verktyg som har översatts till svenska och PATRIARK är en svensk metod som består av en vägledning för att bedöma och hantera risk för hedersrelaterat våld.

**Tabell 33. Andel skyddade boenden som använder olika standardiserade bedömningsmetoder per driftform**

	SARA	FREDA	PATRIARK	Annan metod
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Kommun	8	85	54	15
Ideell	45	83	66	24
Privat	73	79	81	43
Totalt	56	81	72	32

## Fler verksamheter följer upp de boendes uppfattningar

För att det skyddade boendet ska kunna följa upp och utveckla sin verksamhet kan de enligt indikator 22 (se bilaga 1) följa upp de skyddssökandes uppfattning om kvaliteten i det skyddade boendet. Det här kan göras på olika sätt, exempelvis genom enkäter eller systematiska intervjuer med de boende.

Totalt 78 procent av de skyddade boendena har undersökt de boendes uppfattningar om det skyddade boendet under de senaste två åren. Av kartläggningen från 2019 framgår att det då var 65 procent av de skyddade boendena som hade undersökt de boendes uppfattning om det skyddade boendet.

Av tabell 34a framgår de skyddade boenden som svarat ja på frågan om de undersökt de boendes uppfattning och vilka områden de följer upp. Undersökningen inkluderar frågeområden om bemötandet, boendemiljön, insatserna och säkerheten. Exempel på insatser kan vara stödsamtal och rådgivning.

Många skyddade boenden följer även upp andra områden (se tabell 34b). Detta handlar om tillgänglighet, inflytande, personalens kompetens, vilket stöd de har fått under vistelsetiden, förändring av livssituation, synpunkter på stöd till eventuella barn, trygghet, trivsel, förbättringsbehov, närmiljö, aktiviteter, samt samarbete mellan klient och personal respektive klient och socialtjänst.

**Tabell 34a. Antal och andel skyddade boenden som har undersökt de boendes uppfattningar om det skyddade boendet under de senaste två åren?**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	11	85
Ideell	63	72
Privat	74	83
Totalt	148	78

**Tabell 34b. Områden som ingår i uppföljningen (Se tabell 34a)**

	Totalt	Kommun	Ideell	Privat
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Boendemiljö	89	64	90	92
Bemötande	100	100	100	100
Insatser	98	82	100	99
Säkerhet	92	73	90	96
Annat område	54	55	48	59

## Personalens utbildning

För att kunna bedriva ett arbete på ett skyddat boende som är baserat på kunskap är det viktigt att personalen har lämplig utbildning och erfarenhet. Enligt 3 kap. 3 § SoL ska personal som utför uppgifter inom socialtjänsten ha lämplig utbildning och erfarenhet.<sup>45</sup> I Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer beskrivs vilken kunskap den personal som genomför insatser i verksamheter som är särskilt inriktade på att ge stöd och hjälp till våldsutsatta bör ha.<sup>46</sup> Där framgår att personalen bör ha kunskap om våld och andra övergrepp av eller mot närstående samt ha förmågan att omsätta kunskaperna i det praktiska arbetet (se indikator 23 i bilaga 1).<sup>47</sup>

I tabell 35 redovisas utbildningsnivån hos föreståndare och personal på de skyddade boendena. Av tabellen framgår att 88 procent av alla föreståndare har angett universitet eller högskola som sin högsta utbildning. Det skiljer sig dock något åt mellan driftsformerna. Högst andel universitets- och

<sup>45</sup> Den 1 april infördes även bestämmelser i socialtjänstförordningen som handlar om kompetens hos personal i skyddat boende.

<sup>46</sup> Se AR till 3 kap. 1 § HSLF-FS 2022:39.

<sup>47</sup> Se AR till 3 kap. 1 § HSLF-FS 2022:39.

högskoleutbildade föreståndare har de privata och kommunala boendena med 93 resp. 92 procent. Av de ideella är det 88 procent. Vid undersökningen 2019 var det totalt 100 procent av föreståndarna på kommunala skyddade boenden som hade universitet eller högskoleutbildning, 70 procent av föreståndarna på ideellt drivna boenden och 88 procent av föreståndarna på privat drivna skyddade boenden. Av dem som redovisat vilken utbildning föreståndarna har är de vanligaste svaren socionom, beteendevetare eller pedagog.

Av personalen är det 48 procent som har universitets- eller högskoleutbildning. Av personalen i kommunala skyddade boenden är det 58 procent, i ideellt drivna boenden är det 54 procent och i privata drivna skyddade boenden är det 43 procent.

Föreståndarna har i högre utsträckning än övrig personal universitets- eller högskoleutbildning.

**Tabell 35. Utbildningsnivå för föreståndare och personal vid skyddade boenden, per driftform**

		Grundskola	Gymnasium	Universitet Högskola	Annan utbildning	Vet ej	
Driftform	Personal	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Alla, Antal
Kommun	Föreståndare	0	0	92	8	0	12
Kommun	Personal	1	10	58	31	2	144
Ideell	Föreståndare	0	8	82	10	4	81
Ideell	Personal	1	24	54	20	3	351
Privat	Föreståndare	0	1	93	6	0	86
Privat	Personal	0	19	43	38	1	714
Alla	Föreståndare	0	4	88	8	2	179
Alla	Personal	1	19	48	32	2	1209

## Föreståndarna har lång erfarenhet av socialt arbete

I enkäten ställdes frågan hur lång erfarenhet föreståndare och personal har av socialt arbete med inriktning på våld i nära relationer. I genomsnitt har föreståndarna arbetat 12 år i socialt arbete. Det finns inga skillnader mellan de olika driftformerna. Den anställda personalen har arbetat i genomsnitt 5–

6 år i socialt arbete. Personal inom privat drivna skyddade boenden har något kortare erfarenhet av socialt arbete än personalen i övriga driftsformer.

**Tabell 36. Föreståndares och anställd personals genomsnittliga erfarenhet av socialt arbete med inriktning på våld i nära relationer, per driftform**

		Genomsnittligt antal år
Kommun	Föreståndare	12
Kommun	Personal	6
Ideell	Föreståndare	11
Ideell	Personal	6
Privat	Föreståndare	12
Privat	Personal	5
Alla	Föreståndare	12
Alla	Personal	5

## Många har utbildning i våld i nära relationer

I tabell 37a redovisas huruvida föreståndare och personal har utbildning på området våld i nära relationer i termer av högskolekurser eller andra kurser eller konferenser. Av tabellen framgår att 49 procent av alla föreståndare har tagit (minst) en högskolekurs om 7,5 högskolepoäng och 68 procent har andra utbildningar. Det skiljer sig dock mellan driftformerna. Föreståndarna i de privata skyddade boendena har i högst utsträckning högskoleutbildning. I 55 procent av de privata har föreståndarna högskolekurser och i 60 procent har de andra utbildningar.

Av personalen är det 21 procent som har universitets- eller högskolekurser i ämnet våld i nära relationer. Av personalen i kommunala skyddade boenden är det 36 procent som har högskole- eller universitetskurser, i ideellt drivna boenden är siffran 21 procent och i privata drivna skyddade boenden är den 16 procent. Det är en mycket liten andel skyddade boenden där föreståndare eller personal inte har någon utbildning alls.

**Tabell 37a. Andel föreståndare och anställd personal har utbildning om våld i nära relationer, per driftform**

		Högskolekurs minst 7,5 p.	Kurser eller konferenser	Ingen utbildning
		Andel procent	Andel procent	Andel procent
Kommun	Föreståndare	42	67	0
Kommun	Personal	36	63	4
Ideell	Föreståndare	43	77	1
Ideell	Personal	25	85	0
Privat	Föreståndare	55	60	0
Privat	Personal	16	67	9
Alla	Föreståndare	49	68	1
Alla	Personal	21	72	6

## Kompetens inom särskilda områden

För att möta specifika behov som individer från olika målgrupper kan ha är det viktigt att personalen har kompetens inom området (se indikator 25). I enkäten definieras kompetens med att någon från den anställda personalen eller volontärerna har genomgått en särskild utbildning inom området eller fått det inom ramen för sina universitets- eller högskolestudier.

Av tabell 37b framgår att omkring 92 procent av de skyddade boendena har personal med kompetens inom området hedersrelaterat våld. De områden där lägst andel skyddade boenden har kompetens är avhoppare från kriminella miljöer (26 procent) och personer med missbruks- eller beroendeproblematik (46 procent).

Inga jämförelser görs med tidigare kartläggningar då frågan ställdes på ett annat sätt 2016 och 2019. Bland annat fanns inte avhoppare från kriminella miljöer med då.

**Tabell 37b. Andel skyddade boenden som har kompetens att ta emot och ge stöd till särskilt utsatta grupper**

	<b>Totalt</b>	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Personer med hedersproblematik	92	100	90	92
Personer med missbruks- eller beroendeproblematik	46	46	31	62
Hbtqi-personer	71	77	67	74
Personer med psykisk funktionsnedsättning	69	69	60	79
Personer med intellektuell funktionsnedsättning	61	62	48	73
Personer med fysisk funktionsnedsättning	53	54	52	53
Barn	86	69	85	90
Personer som utsatts för prostitution eller människohandel med sexuella ändamål	65	85	55	72
Avhoppare från kriminella miljöer	26	8	6	49

I tabell 37c görs en översiktlig jämförelse mellan uppgifterna om de särskilt utsatta grupper som de skyddade boendena tar emot och vilken kompetens som finns på området i de skyddade boendena. Av tabellen framgår bland annat att 96 procent av samtliga skyddade boenden som tar emot personer med hedersproblematik också har kompetens att möta dessa grupper. Över lag bedömer de flesta skyddade boendena att de har kompetens att möta de särskilt utsatta grupper som de tar emot.

**Tabell 37c. Andel skyddade boenden (procent) som tar emot vissa särskilt utsatta grupper och som har kompetens inom området, per drifform.**

	<b>Totalt</b>	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Personer med hedersproblematik, N= 182	96	100	93	98
Personer med missbruks- eller beroendeproblematik, N= 97	91	75	87	95
Hbtqi-personer, N= 168	80	91	77	83
Personer med psykisk funktionsnedsättning, N= 146	90	82	85	96
Personer med intellektuell funktionsnedsättning, N= 133	86	67	84	92
Personer med fysisk funktionsnedsättning, N= 122	82	88	82	81
Barn, N= 173	95	100	94	95
Personer som utsatts för prostitution eller människohandel med sexuella ändamål, N= 154	80	92	72	85
Avhoppare från kriminella miljöer, N= 61	82	33	50	92

## Tillgång till kompetensutveckling

I tabell 38 redovisas antal och andel skyddade boenden som genomfört kompetensutveckling i form av kurser, konferenser eller högskoleutbildningar under 2023. Av tabellen framgår att 92 procent av de skyddade boendena har genomfört eller låtit personalen och volontärer delta i kurser eller konferenser och att 25 procent har låtit personalen och volontärer delta i högskolekurser som handlar om våld i nära relationer. Störst andel ideella boenden har erbjudit anställda högskolekurser (27 procent).



**Tabell 38. Andel skyddade boenden som under 2023 erbjudit kurser eller konferenser för personal och volontärer angående vuxna personer som utsatts för våld i nära relationer, per driftform.**

	Kurs eller konferens	Högskolekurs
	Andel (procent)	Andel (procent)
Kommun	92	15
Ideell	95	27
Privat	88	24
Totalt	92	25

**Tabell 39. Antal och andel skyddade boenden som under 2023 erbjudit någon form av kurser eller konferenser för personal och volontärer angående barn som bevittnat våld i nära relationer eller barn som själva utsatts för våld, per driftform**

	Kurs eller konferens	Högskolekurs
	Andel (procent)	Andel (procent)
Kommun	69	31
Ideell	83	27
Privat	73	22
Totalt	77	25

## Många skyddade boenden erbjuder personal och volontärer andra utbildningar

Det finns många olika kompetensbehov för personal och volontärer på skyddade boenden. En fråga ställdes om huruvida det skyddade boendet har erbjudit personal och volontärer annan utbildning än vad som angetts i tidigare frågor. Sammanlagt 69 procent har svarat ja på den frågan. Det är fler kommunala och ideella skyddade boenden som har gett personal och eventuella volontärer möjlighet att gå andra utbildningar som bedömts vara relevanta.

**Tabell 40. Antal och andel skyddade boenden som under 2023 erbjudit personal och volontärer annan utbildning än vad som angetts i tidigare frågor, per driftform**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	11	85
Ideell	56	64
Privat	64	72
Totalt	131	69

### Majoriteten av skyddade boenden erbjuder olika former av stöd

En person som varit utsatt för våld i en nära relation behöver ofta olika former av stöd. Att skyddade boenden ger stöd samtidigt som de erbjuder tryggt boende är viktigt för den våldsutsattas möjlighet att bryta upp från den våldsamma relationen (se indikator 29). Den enskilde kan behöva råd, vägledning, stödsamtal, hjälp att planera framtiden, hjälp och stöd i rättsprocessen med mera utifrån sina egna förutsättningar och behov.

Av tabell 41 framgår att nästan samtliga skyddade boenden oavsett driftsform erbjuder rådgivning, individuella stödsamtal och annat stöd till exempel stöd i kontakter med myndigheter och andra aktörer. Det är en större andel ideella skyddade boenden som erbjuder olika former för arrangerade aktiviteter på boendet jämfört med kommunala och privata skyddade boenden.

**Tabell 41. Andel skyddade boenden som erbjuder olika typer av råd och stöd till våldsutsatta som bor på det skyddade boendet, per driftform**

	<b>Totalt</b>	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Rådgivning	98	92	100	98
Individuella stödsamtal	99	92	100	100
Stödsamtal i grupp	52	46	52	53
Annat stöd	99	100	100	99
Stödperson/assistans vid rättegång	97	77	100	97
Arrangerade aktiviteter	82	77	84	81
Övrigt	45	38	45	46

## Många ideella skyddade boenden ger råd och stöd till personer som inte bor på det skyddade boendet

En person som är eller varit utsatt för våld i en nära relation behöver ofta olika former av stöd även om de inte har behov av att bo på ett skyddat boende. Av tabell 42 framgår andelen skyddade boenden som erbjuder råd och stöd till personer som inte bor på det skyddade boendet. Här framgår att det är en stor skillnad på i vilken utsträckning de olika driftformerna erbjuder råd och stöd. De ideella ger i hög utsträckning stöd även till personer som inte bor i det skyddade boendet. De kommunala och privata gör det i avsevärt lägre utsträckning.

**Tabell 42. Antal och andel skyddade boenden som kan erbjuda olika typer av råd och stöd till våldsutsatta som inte bor på det skyddade boendet?**

	<b>Totalt</b>	<b>Kommun</b>	<b>Ideell</b>	<b>Privat</b>
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Rådgivning	76	62	94	61
Stödsamtal	66	54	94	40
Stödsamtal i grupp	36	23	52	21
Annat stöd	62	46	89	37
Stödperson/assistans vid rättegång och förhör	55	38	80	33
Organiserade aktiviteter	35	23	45	26
Övrigt	22	8	28	17
Inget av ovanstående	20	38	5	33

## Helhetssyn och samordning

Socialtjänsten har en central roll när det gäller stöd och hjälp till våldsutsatta personer och deras barn. Den våldsutsatta behöver ofta kontakt med flera enheter inom socialtjänsten vilket förutsätter god samverkan (se indikator 26, bilaga 1). Av de 13 kommunala skyddade boendena som besvarade enkäten uppgav 10 (77 procent) att de hade skriftliga rutiner för samverkan mellan det skyddade boendet och andra enheter inom socialtjänsten i kommunen. Även ideellt och privat drivna skyddade boenden behöver samverka med socialnämnden. Av tabell 46 framgår att 78 procent av de ideellt drivna och 98 procent av de privat drivna skyddade boendena har skriftliga rutiner för samverkan med socialtjänsten. I jämförelse med 2019 års undersökning är det en högre andel som uppger att de har skriftliga rutiner för samverkan med socialtjänsten i enskilda ärenden.

**Tabell 46. Antal och andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner för samverkan inom, eller med, socialtjänsten när det gäller enskilda ärenden?**

	Antal	Andel (procent)
Kommun	10	77
Ideell	69	78
Privat	87	98
Totalt	166	87

Det skyddade boendet är ofta ett led i en längre process där den våldsutsatta personen behöver ta flera steg och beslut om hur hen vill leva sitt liv. En person som varit utsatt för våld i en nära relation behöver ofta stöd under en längre tid och på olika sätt. Att bo på ett skyddat boende kan vara en del i uppbrottsprocessen. Planering för utflyttning kan behövas tillsammans med den våldsutsatta personen. Den enskilda kan behöva stöd en längre eller kortare tid efter vistelsen på det skyddade boendet. Ibland behöver personen byta bostadsort. Dessa beslut och planeringen kan involvera såväl den kommunala socialtjänsten som det skyddade boendet. Totalt 94 procent av de skyddade boendena uppger att de planerar inför utflyttning tillsammans med socialtjänsten. I jämförelse med 2019 års undersökning har det skett en ökning. År 2019 uppgav 87 procent att de planerade tillsammans med socialtjänsten inför utflyttning.

**Tabell 47. Andel skyddade boenden som tillsammans med den placerande socialtjänsten gör en planering inför utflyttning av dem som bor på det skyddade boendet, per driftform**

	Ja	Nej	Inte aktuellt
	Andel (procent)	Andel (procent)	Andel (procent)
Kommun	100	0	0
Ideell	91	6	3
Privat	97	2	1
Totalt	94	4	2

## Om resultaten

### Antalet skyddade boenden har minskat men antalet platser har ökat

Antalet skyddade boenden har minskat från 282 stycken 2020 till 257 i 2024 års kartläggning. Samtidigt har det totala antalet platser för vuxna skyddssökande ökat från 1635 till 2219 mellan åren 2019 och 2023. Detta innebär en ökning med 584 platser motsvarande 36 procent. Antalet platser för barn har ökat med 129 stycken, motsvarande en ökning med 8 procent.

### Svårt för skyddade boenden att ta emot särskilt utsatta skyddssökande

Även om antalet platser har ökat, så är det många skyddade boenden som under den undersökta tidsperioden har avvisat skyddssökande på grund av olika orsaker. Grupper som har avvisats är främst några av de särskilt utsatta grupperna: personer i aktivt missbruk, personer med psykisk sjukdom, personer med funktionsnedsättning samt personer med hotbild eller kopplingar till den kriminella miljön. Detta är liknande resultat som tidigare kartläggningar har visat, och som är problematiskt eftersom det finns en ökad risk för våld hos kvinnor med missbruk och kvinnor med funktionsnedsättning [5,7]. Våldsutsatta med missbruks- och beroendeproblematik riskerar att inte få tillgång till stöd och hjälp utifrån sitt skyddsbehov, något som även konstaterades i Socialstyrelsens förra kartläggning [4]. Det samma gäller för kvinnor med funktionsnedsättning. Det är viktigt att det finns tillgång till stöd och tillgänglighetsanpassningar utifrån individens behov både avseende skyddsbehov och behov kopplade till beroendet eller funktionsnedsättning.

### Ökning av vuxna personer som bott på skyddat boende, men färre medföljande barn

I enkäten har boendena uppgett att det var 4843 vuxna personer som bodde minst en natt i skyddat boende under 2023 och antalet medföljande barn var 2449. Enligt uppräknade tal blir det cirka 7000 vuxna respektive 4100 barn, vilket är en minskning av antalet medföljande barn sedan förra kartläggningen och en viss ökning av antalet vuxna.

Det finns idag ingen statistik över antalet vuxna personer som vistas i skyddat boende eller andra uppgifter om målgrupper. Det kommer däremot att bli möjligt att följa antalet placerade barn i skyddat boende i framtiden, se mer under Socialstyrelsens pågående arbeten i detta kapitel.

I en intervjustudie som genomförts inom ramen för ett annat uppdrag så har Socialstyrelsen frågat kommuner och skyddade boenden om deras erfarenheter av om medföljande barn har ökat eller minskat under 2023 och möjliga orsaker till det. Erfarenheterna varierar mycket och en del upplever att antalet medföljande barn har ökat, medan andra upplever att det har minskat eller är konstant. Det är även en stor variation på deras beskrivningar av möjliga orsaker. För att förstå varför antalet medföljande barn har minskat bedömer Socialstyrelsen att en fördjupad analys behövs, som inte har rymts inom denna kartläggning.

## Fler skyddade boenden tar emot skyddssökande i friliggande lägenheter

Majoriteten av de skyddade boendena har både kollektiva och friliggande lägenheter. En högre andel skyddade boenden tar emot skyddssökande i friliggande lägenheter idag jämfört med 2019. En trolig förklaring är att andelen privat drivna boenden har ökat och dessa boenden har oftare friliggande lägenheter.

Att ha tillgång till en blandning av boendeformer är ofta en fördel eftersom det kan finnas olika behov och önskemål hos de skyddsökande. Enligt kontakter med skyddade boenden upplevs ofta kollektivt boende som en trygghet i början av en placering och för perioder när det finns ett stort stödbehov, men att det bör finnas möjlighet till andra boendeformer till exempel utslussningsboenden när stödbehovet inte längre är lika stort.

Utvecklingen mot en större andel friliggande lägenheter kan också hjälpa till att öka tillgången till skyddat boende för exempelvis män, avhoppare från kriminella miljöer och personer som har medföljande husdjur, några grupper som inte alltid tas emot i ett kollektivt boende. Det är viktigt att skyddssökande får tillgång till det skydd och stöd som de har behov av oavsett boendeform.

## Fortsatt ökning av andelen skyddade boenden som drivs av privata aktörer

Idag drivs 47 procent av de skyddade boendena i privat regi, och 46 procent ideellt, medan de kommunala skyddade boendena står för 7 procent av samtliga boenden. Kartläggningen visar att det har skett en fortsatt ökning av andelen privat drivna skyddade boenden sedan 2012. År 2012 var det endast 8 procent av de skyddade boendena som drevs i privat regi, 2019 var siffran 37 procent och i årets kartläggning är det 47 procent. Andelen ideellt drivna boenden har minskat från 54 procent år 2019 till 46 procent i årets mätning och från 2012 då majoriteten av alla boenden drevs ideellt.

Det har enligt enkätsvaren skett en ökning med elva privata skyddade boenden mellan 2019 och 2023. Ökningen av antalet platser i privata boenden för vuxna skyddssökande uppgår till 613 under samma period. Antalet platser för medföljande barn ökade totalt med 129 stycken.

## Minskning av andelen ideellt drivna boenden sedan 2019

Antalet och andelen ideellt drivna boenden har minskat, från 115 stycken (54 procent) år 2019, till 88 stycken (47 procent) i årets kartläggning.

Vid intervjuer med ideella boenden framkommer en minskad efterfrågan på platser. Det förekommer även att de, som en konsekvens av omställningen till den nya reformen, valt att lägga ned sin verksamhet i det skyddade boendet. Vid intervjuerna framkommer vidare att en annan bidragande faktor till förändringen kan vara att kommunerna i högre utsträckning gör upphandlingar. Dessa processer har de privata aktörerna större erfarenheter av. I intervjuerna framkommer även en möjlig förklaring att de privata aktörerna har lättare att möta kraven i upphandlingsprocesser. Andra orsaker till den fortsatta ökningen av privat drivna skyddade boenden och minskning av ideellt drivna kan inte besvaras inom ramen för det här uppdraget.

## Ett förbättrat utfall på flera områden

På flertalet undersökta områden och för många av kvalitetsindikatorerna kan myndigheten se ett förbättrat utfall. Det är en högre andel skyddade boenden 2024 jämfört med 2019 års undersökning som exempelvis

- gör en säkerhetsplanering med vuxna och barn i samband med inflyttning och utflyttning.



- upprättar genomförandeplaner för de boende och har skriftliga rutiner för hur de ska dokumentera insatser.
- följer upp de boendes uppfattningar.
- tar emot medföljande husdjur.
- har skriftliga rutiner mot hot om våld och risk för våld i arbetsmiljön.

På flera kvalitetsindikatorer är det nu nästan 100 procent av alla boenden som har efterfrågade rutiner, exempelvis skriftliga rutiner för

- hur personal och volontärer ska hantera skyddade personuppgifter.
- skyldigheten att anmäla till socialtjänsten när det gäller misstanke eller kännedom om att ett barn far illa.

Jämfört med Socialstyrelsens undersökning 2019 är det även en högre andel skyddade boenden som är anpassade för personer som använder rullstol och en högre andel skyddade boenden som använder tolk vid samtal med personer som inte behärskar svenska språket och som använder teckenspråkstolk för person med behov av teckentolk. Många av de skyddade boendena (87 procent) planerar inför utflyttningen tillsammans med socialtjänsten.

## Majoriteten av skyddade boenden erbjuder olika former av stöd

De allra flesta skyddade boenden bedriver en omfattande verksamhet som inbegriper olika typer av stöd till de skyddssökande. Nästan samtliga skyddade boenden erbjuder rådgivning, individuella stödsamtal, stödperson vid rättegång eller förhör eller stöd i kontakter med myndigheter och andra aktörer. Många kommunala och ideellt drivna skyddade boenden erbjuder även råd och vägledning för personer som inte bor på det skyddade boendet, medan de privata gör detta i mindre omfattning.

Många skyddade boenden (43 procent) anger att de även erbjuder annat stöd. Exempel på sådant stöd är samhällsinformation, undervisning i svenska eller hjälp till sfi, information om vilka rättigheter brottsoffer har i Sverige, juridisk hjälp och juridiskt stöd, praktisk hjälp och stöd att söka bostad och arbete.

Tidigare forskning om skyddade boenden visar att de insatser som de skyddade boendena tillhandahåller bidrar till att förbättra den mentala hälsan och öka självkänslan och välbefinnandet hos den skyddssökande kvinnan [8, 9]. Att de skyddade boendena bedriver rådgivning och stöd samtidigt som de erbjuder tryggt boende är viktigt för den skyddssökandes möjlighet att bryta upp från den våldsamma relationen.

## Många boenden har en organisation och rutiner för barn

I årets kartläggning ställdes några nya kartläggande frågor om barn. Bland annat ställdes frågor om boendet har en barnansvarig, om barnet har en egen kontaktperson och om inskrivningssamtal genomförs med barnet. Dessa tre insatser är något som finns hos 3 av 4 boenden.

Från den 1 april i år finns krav på att det vid boenden som tar emot barn ska finnas personal med kunskaper om barn behov och rättigheter. Det ska dessutom finnas en särskilt utsedd person som har i uppgift att ge information till barnet, genomföra säkerhetsplanering för barnet, ansvara för kontakterna med socialtjänsten i fråga om barnet och följa upp barnets utveckling under tiden i det skyddade boendet.<sup>48</sup> Uppgifterna i kartläggningen tyder på att de flesta skyddade boenden har en organisation som är förberedd för den nya lagstiftningen. Flera av de ideella boenden som fått statsbidrag för kvalitetshöjande insatser har använt pengarna för att anpassa verksamheten för medföljande barn.

---

<sup>48</sup> Se 3 kap. 3 a § SoF.

## Socialstyrelsens slutsatser

Socialstyrelsens kartläggning är en undersökning av skyddade boenden i Sverige innan den nya reformen trädde ikraft. Inom ramen för uppdraget har det inte ingått att undersöka kommunens handläggning. Det är något som skulle kunna undersökas vidare antingen inom ramen för forskning och utveckling eller inom ett specifikt uppdrag till lämplig myndighet. Det finns även behov av ökad kunskap om reformens påverkan på olika grupper av skyddsökande.

## Det finns behov av ökad kunskap om reformens påverkan på olika grupper av skyddsökande och socialtjänst

Det saknas idag kunskap om hur den nya lagstiftningen för skyddat boende som trädde i kraft den 1 april i år påverkar såväl olika grupper av skyddsökande som socialtjänstens förutsättningar och arbete. Både önskade och eventuella oönskade konsekvenser kan behöva undersökas. Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer belyser vilka förutsättningar för kvalitet som finns på de skyddade boendena, men andra undersökningar kan ge svar på effekter av reformen för skyddsökande och socialtjänstens arbete.

Socialstyrelsen menar att det finns behov av ökad kunskap om tillgången till skyddat boende är jämlik i landet och hur kommunerna tillgodoser skyddet för vuxna och barn samt hur kommunerna resonerar runt olika stöd- och skyddslösningar. Det kan exempelvis handla om tillgången till skyddat boende för särskilt utsatta grupper (till exempel personer med funktionsnedsättning, missbruks – och beroendeproblematik och hbtqi-personer).

Myndigheten ser också ett behov av att analysera hur kommunerna tillgodoser skyddet för barn och hur kommunerna resonerar runt olika stöd- och skyddslösningar med anledning av att antalet medföljande barn enligt denna kartläggning har minskat.

## Pågående arbeten på Socialstyrelsen

Socialstyrelsen har inte något pågående eller planerat arbete när det gäller att utvärdera eller följa upp *hela* reformen för skyddat boende, men myndigheten har ett antal projekt som rör skyddat boende på olika sätt.

Socialstyrelsen har beslutat att lägga till insatsen skyddat boende i myndighetens föreskrifter om socialnämndernas skyldighet att lämna statistiska uppgifter om insatser för barn och unga.<sup>49</sup> Tillägget innebär att myndigheten kommer att kunna ta fram statistik om bland annat hur många barn som vistas i skyddat boende. Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2025 och uppgifter kommer troligtvis att finnas i statistiken från och med 2026.

Socialstyrelsen har ett pågående uppdrag att se över myndighetens kvalitetsindikatorer för skyddade boenden och på nationell nivå och följa upp verksamheten vid sådana boenden med särskilt fokus på behov hos barn, våldsutsatta med funktionsnedsättningar samt våldsutsatta i hederskontext. Under 2026 planerar myndigheten att genomföra en ny uppföljning av kvaliteten i skyddat boende med reviderade kvalitetsindikatorer.

Myndigheten har också tagit fram ett förslag på föreskrifter och allmänna råd om skyddat boende. Förslaget skickades på remiss till utvalda aktörer i början av oktober 2024. De föreslagna föreskrifterna och allmänna råden handlar om krav på kvalitet och säkerhet i skyddade boenden och vänder sig till de som bedriver skyddat boende. Bestämmelserna förtydligar och kompletterar de krav som infördes i socialtjänstlagen och socialtjänstförordningen i april 2024. Föreskrifterna beräknas träda i kraft våren 2025.

---

<sup>49</sup> Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2016:3) om socialnämndernas skyldighet att lämna statistiska uppgifter om insatser för barn och unga.

## Referenser

1. Socialstyrelsen (2013) Kartläggning av skyddade boenden i Sverige.
2. Socialstyrelsen (2015) Kvalitet i skyddade boenden. Hämtad 2024-12-04 från: <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2015-7-3.pdf>
3. Socialstyrelsen (2016) Kvalitet i skyddade boenden. 2016. Hämtad 2024-12-04 från: <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2016-10-12.pdf>
4. Socialstyrelsen (2020) Kartläggning av skyddade boenden i Sverige. Hämtad 2024-10-24 från: <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-6-6817.pdf>
5. Socialstyrelsen (2023) Våld i nära relationer. Handbok för socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården. Hämtad 2024-10-24 från: <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/handbocker--juridisk-handbok/2023-6-8592.pdf>
6. Caman, S. (2017). Intimate Partner Homicide Rates and Characteristics. Doktorsavhandling, Karolinska Institutet.
7. Myndigheten för delaktighet, 2023. Våld mot personer med funktionsnedsättning – Om utsatthet och förekomst av våld. Hämtad 2024-10-24 från <https://www.mfd.se/contentassets/99b5e573babb46aea36688d1417109e7/vald-mot-personer-med-funktionsnedsattning-2023-12.pdf>
8. Itzhaky, H & Porat, AB (2005) Battered women in shelters: internal resources, well-being, and integration. *Affilia: Journal of Women and Social Work*. 2005; 20(1):39-51.
9. Chanley, S, Chandley & J, Campbell, H (2001) Providing refuge: The value of Domestic violence shelter services *The American Review of Public Administration*. 2001; 31(4):393–413.

# Bilaga 1

## Indikatorer för att mäta kvaliteten på verksamheten vid skyddade boenden

När denna kartläggning genomfördes fanns endast en definition av skyddat boende i Socialstyrelsens termbank, där definieras skyddat boende på följande sätt: boende som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver insatser i form av skydd mot hot, våld eller andra övergrepp tillsammans med andra relevanta insatser.<sup>50</sup>

Indikatorerna som används i denna kartläggning togs fram och användes innan den nya reformen om stärkta rättigheter för barn och vuxna på skyddat boende trädde ikraft 1 april 2024.

Indikatorerna har till syfte att göra det möjligt att följa kvaliteten på nationell nivå och vara ett stöd i verksamheternas kvalitetsutveckling. Indikatorerna riktar sig till skyddade boenden som bedriver socialtjänst. Både kommunala skyddade boenden men också sådana som drivs av bolag eller ideella föreningar och som tar emot skyddsökande på uppdrag av socialtjänsten omfattas. Skyddade boenden som bedriver socialtjänst har att följa aktuell lagstiftning på området och kvalitetsindikatorerna baseras på vad som gäller enligt denna lagstiftning men även på forskningen och professionens erfarenheter.

Det finns dock inget som hindrar att även skyddade boenden som inte bedriver socialtjänst använder kvalitetsindikatorerna i sitt utvecklingsarbete, även om de inte är bundna av samma lagstiftning.<sup>51</sup> Skyddade boenden kan ha olika inriktningar. Vissa skyddade boenden vänder sig till en särskild målgrupp, t.ex. våldsutsatta personer med missbruksproblem, våldsutsatta personer med psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning, våldsutsatta personer med utländsk bakgrund eller våldsutsatta män. Indikatorerna är avsedda för skyddade boenden med alla slags inriktningar, om inte annat särskilt anges.

För socialtjänstens insatser till enskilda gäller några grundläggande principer. Exempelvis ska insatserna präglas av en helhetssyn och av kontinuitet.<sup>52</sup> Insatserna ska också bygga på respekt för människors rätt till

---

<sup>50</sup> Sedan den 1 april finns en definition av skyddat boende i 3 kap. 1 b § SoF. Av bestämmelsen framgår att med skyddat boende avses ett boende inom socialtjänsten som tillhandahåller platser för tillfällig heldygnsvistelse tillsammans med individanpassat stöd åt enskilda i behov av skydd mot hot, våld eller andra övergrepp. Om ett sådant boende drivs av ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild individ krävs dessutom att verksamheten bedrivs yrkesmässigt.

<sup>51</sup> Den 1 april 2024 genomfördes ett flertal lagändringar när det gäller skyddade boenden. Läs om dessa i Socialstyrelsens meddelandeblad nr 2/2024 Nya bestämmelser om skyddat boende.

<sup>52</sup> Prop. 1979/80:1 Del A s. 207 ff.

självbestämmande och integritet.<sup>53</sup> Därutöver ska socialtjänstens insatser vara av god kvalitet.<sup>54</sup> Det innebär bland annat att socialtjänstens insatser ska ges i enlighet med de mål och övriga bestämmelser som gäller för verksamheten samt på ett sådant sätt att den enskildes behov av stöd och hjälp tillgodoses och syftet med insatsen uppnås. Några andra faktorer som är viktiga för att god kvalitet ska uppnås är rättssäkerhet, den enskildes medinflytande, lättillgängligt stöd och hjälp samt att de insatser som ges är kunskapsbaserade.<sup>55</sup>

## Trygghet, säkerhet och rättssäkerhet

### 1. Anställd personal vid det skyddade boendet

<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det finns anställd personal vid det skyddade boendet som kan möta behov av hjälp och stöd hos de skyddsökande och erbjuda skydd mot hot, våld och andra övergrepp.
<b>Syfte</b>	Syftet med indikatorn är att mäta om det skyddade boendet har anställd personal för att kunna möta behov av hjälp och stöd hos de skyddsökande och erbjuda skydd mot hot, våld och andra övergrepp. Det skyddade boendet behöver ha tillräcklig bemanning utifrån den enskildes behov av stöd och hjälp. För vissa skyddsökande kan tillgång till personal dygnet runt vara nödvändigt medan det för andra skyddsökande räcker med att personal finns på plats dagtid.
<b>Referenser</b>	Se Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013, sid 29. Se AR 3 kap. 1 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd HSLF-FS 2022:39 om våld i nära relationer  Våld, handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer, Socialstyrelsen 2023, s127, Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013 s. 30
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.

<sup>53</sup> 1 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL

<sup>54</sup> 3 kap. 3 § SoL

<sup>55</sup> Prop. 1996/97:124 s. 52

## 1. Anställd personal vid det skyddade boendet

**Teknisk beskrivning**

Med bemannat avses att personal finns närvarande på boendet, alltså inte bara är tillgängliga via telefon e. dyl. Om det skyddade boendet har lägenheter utanför det kollektiva boendet avses att personalen finns tillgänglig på telefon för de som bor där och att personalen kan besöka den externa lägenheten med kort varsel.

Med dagtid avses att boendet är bemannat ca kl. 8-17.

Med kvällstid avses ca kl. 17-22, nattetid ca kl. 22-08. Med helger avses lördagar, söndagar och alla andra dagar som betraktas som helgdagar.

Med anställd avses personal som har ett anställningsavtal med huvudmannen för det skyddade boendet, inte ideellt arbetande.

Redovisningsnivå: Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.

Enkätfråga nr 12. Hur bemannar ni normalt sett det kollektiva skyddade boendet på dagtid, kvällstid och nätter samt veckodagar, helger och storhelger med anställd personal och volontärer? Svartalternativ: "Vid denna tid finns normalt sett anställd personal på plats"; "Vid denna tid finns normalt sett volontärer på plats"; "Boendet är normalt sett obemannat vid denna tid." Kryssalternativ är Vardag dag, Vardag kväll, Vardag natt, Lördag dag, Lördag kväll, Lördag natt, Söndag dag, Söndag kväll, Söndag natt, Storhelg dag, Storhelg kväll, Storhelg natt.

**Datakällor** Enkät till samtliga skyddade boenden.

**Felkällor** Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig. Brister i kriterier för vad som avses med bemanning samt kriterier för att betraktas som anställd.

**Kvalitetsområde** Trygghet, säkerhet och rättssäkerhet.

## 2. Individuell säkerhetsplanering med vuxna boende vid det skyddade boendet

**Område** Våld i nära relationer.

**Mått** Det skyddade boendet har skriftliga rutiner för säkerhetsplanering för vuxna vid det skyddade boendet, under boendetiden och vid utflyttning.

**Syfte** För att säkerheten vid det skyddade boendet ska fungera är det viktigt att den skyddssökande medverkar till sin egen och de medboendes säkerhet. Att den skyddssökande inte avslöjar var han eller hon befinner sig är avgörande på de skyddade boenden som har hemlig adress. Ofta inleds en vistelse på skyddat boende med ett säkerhetssamtal där personalen informerar om vikten av säkerhetstänkandet med hänsyn tagen till tidigare riskbedömningar av polis och socialtjänst. En rutin anger vilka frågor som ska ställas och diskuteras i ett säkerhetssamtal.



<b>2. Individuell säkerhetsplanering med vuxna boende vid det skyddade boendet</b>	
<b>Referenser</b>	Se Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013, sid 31–32.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Med säkerhetsplanering menas en genomgång tillsammans med den skyddssökande angående hennes/hans situation när det gäller risk för fortsatt våld och eventuella behov av skydd, under tiden på det skyddade boendet och vid utflyttning. Med rutiner avses ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur arbetet ska genomföras. Rutinerna ska vara aktuella, kända av anställd personal och volontärer och användas.</p> <p><i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 14 a Har ni skriftliga rutiner för att göra en individuell säkerhetsplanering tillsammans med skyddssökande personer i samband med inflyttningen till det skyddade boendet? Svartalternativ: "Ja", "Nej".</p> <p>Enkätfråga nr 14 b Har ni skriftliga rutiner för att göra en individuell säkerhetsplanering tillsammans med personer som bor på det skyddade boendet i samband med utflyttningen från boendet? Svartalternativ: "Ja", "Nej".</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig. Brister i kriterier för vad som avses med säkerhetsplanering.
<b>Kvalitetsområde</b>	Trygghet, säkerhet och rättssäkerhet.
<b>3. Individuell säkerhetsplanering tillsammans med medföljande barn vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet har skriftliga rutiner för säkerhetsplanering för medföljande barn vid det skyddade boendet.
<b>Syfte</b>	För att säkerheten vid det skyddade boendet ska fungera krävs att den skyddssökande medverkar till sin egen och de medboendes säkerhet. Att den skyddssökande inte avslöjar var han eller hon befinner sig är avgörande på de skyddade boenden som har hemlig adress. Ofta inleds en vistelse på skyddat boende med ett säkerhetssamtal där personalen informerar om vikten av säkerhetstänkandet med hänsyn tagen till tidigare riskbedömningar av polis och socialtjänst. En rutin anger vilka frågor som ska ställas och diskuteras i ett säkerhetssamtal. Det är avgörande att personalen informerar också medföljande barn om regler, om sekretess kring de andra på boendet, och hur de

<b>3. Individuell säkerhetsplanering tillsammans med medföljande barn vid det skyddade boendet</b>	
	medföljande barnen kan hantera mobiltelefon och internetkommunikation.
<b>Referenser</b>	Se Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013, sid 31–32.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Med säkerhetsplanering menas en genomgång tillsammans med medföljande barn angående hennes/hans situation när det gäller risk för fortsatt våld och eventuella behov av skydd, under tiden på det skyddade boendet och vid utflyttning. Med rutiner avses ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur arbetet ska genomföras. Rutinerna ska vara aktuella, kända av anställd personal och volontärer och användas.</p> <p>Gäller enbart skyddade boenden som tar emot barn.</p> <p><i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 15 a Har ni skriftliga rutiner för att göra en individuell säkerhetsplanering tillsammans med medföljande barn i samband med inflyttningen till det skyddade boendet? Svartalernativ: "Ja", "Nej".</p> <p>Enkätfråga nr 15 b Har ni skriftliga rutiner för att göra en individuell säkerhetsplanering tillsammans med medföljande barn som bor på det skyddade boendet i samband med utflyttningen från boendet? Svartalernativ: "Ja", "Nej".</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig. Brister i kriterier för vad som avses med säkerhetsplanering.
<b>Kvalitetsområde</b>	Trygghet, säkerhet och rättssäkerhet.

<b>4. Fysiska skyddsanordningar vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det finns en eller flera särskilda fysiska skyddsanordningar vid det skyddade boendet.
<b>Syfte</b>	Det skyddade boendet bör ha tillräckliga skyddsanordningar för att kunna erbjuda skydd mot hot, våld och andra övergrepp. Att det finns personal med rätt kompetens och det görs säkerhetsplanering med vuxna och barn som bor på det skyddade boendet är viktiga säkerhetsaspekter. Den yttre säkerheten vid det skyddade boendet behöver dock i regel anpassas efter vad som är lämpligt med tanke på läge och målgrupp. De tekniska möjligheterna är många, dörrar och fönster kan säkras på olika sätt, entrén till det skyddade boendet kan kameraövervakas, larm kan installeras och kopplas till polisen eller vaktbolag.
<b>Referenser</b>	Se AR 6 kap. 2 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd HSLF-FS 2022:39 om våld i nära relationer Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013, sid 31.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	Med fysisk skyddsanordning menas exempelvis säkerhetsdörr, video-övervakning, inbrotts/överfallslarm, säkerhetsfönster, hemlig adress annan fysisk skyddsanordning. <i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform. Enkätfråga nr 16 Vilka av nedanstående fysiska skyddsanordningar har det skyddade boendet? Svarsalternativ "säkerhetsdörr", "Kameraövervakning", "inbrottslarm", "Överfallslarm", "säkerhetsfönster", "Sluss", "Hemlig adress", "Andra skyddsanordningar" Kryssalternativ är Ja; Nej.
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig. Brister i kriterier för vad som avses med de olika skyddsanordningarna.
<b>Kvalitetsområde</b>	Trygga, säkra och rättssäkra.

<b>5. Hantering av hot om våld och risk för våld mot boende vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet har skriftliga rutiner för att hur personalen ska hantera hot om våld och risker att skyddssökande utsätts för våld.
<b>Syfte</b>	Det skyddade boendet är till för att erbjuda skydd mot hot för de som bor där. Om den våldsutsatta behöver stöd och hjälp i ett skyddat boende, bör boendet ha tillräcklig bemanning och tillräckliga skyddsanordningar för att kunna erbjuda skydd mot hot, våld och andra övergrepp.
<b>Referenser</b>	Se 6 kap Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Med rutiner avses ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur arbetet ska genomföras. Rutinerna ska vara aktuella, kända av anställd personal och volontärer och användas.</p> <p>Våld och andra övergrepp kan handla om fysiskt eller psykiskt våld (t.ex. slag, sparkar, hot, tvång, kränkningar) eller sexuella övergrepp men också om handlingar som enligt rådande lagstiftning inte definieras som brott, men som kan ingå i ett mönster av utsatthet: verbala kränkningar, isolering från familj, vänner och omgivning, ekonomiskt utnyttjande eller emotionell utpressning. Våld och andra övergrepp kan även handla om försummelse när det gäller äldre och personer med funktionsnedsättning. T.ex. medvetet felaktig medicinering, bristande hygien, lämna utan tillsyn, försvåra istället för att underlätta.</p> <p>Redovisningsnivå: Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform. Med rutiner avses här ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur en aktivitet ska genomföras.</p> <p>Enkätfråga nr 13. Har ni skriftliga rutiner som anger hur skyddssökande personer som bor på det skyddade boendet ska skyddas mot hot om våld och risk för våld? Svarsalternativ: "Ja", "Nej"</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig. Brister i kriterier för vad som avses med skriftliga rutiner.
<b>Kvalitetsområde</b>	Trygghet, säkerhet och rättssäkerhet.

<b>6. Hantering av hot om våld och risk för våld mot anställdas och volontärers säkerhet vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet har skriftliga rutiner för att så långt det är möjligt förebygga risk för våld eller hot om våld i arbetsmiljön.
<b>Syfte</b>	Personal och volontärer vid det skyddade boendet kan bli utsatta för hot om våld och risk för våld. Det kan komma från enskilda våldsutövare med relation till någon som bor i det skyddade boendet. Hot om våld kan också komma från kriminella grupper eller familjer till en person som utsatts för hedersvåld. Arbetet ska ordnas så att risk för våld eller hot om våld så långt som det är möjligt förebyggs.
<b>Referenser</b>	Se 3 § Arbetsmiljöverkets föreskrifter om våld och hot i arbetsmiljön (AFS 1993:2)
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Med rutiner avses ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur arbetet ska genomföras. Rutinerna ska vara aktuella, kända av anställd personal och volontärer och användas.</p> <p>Våld och andra övergrepp kan handla om fysiskt eller psykiskt våld (t.ex. slag, sparkar, hot, tvång, kränkningar) eller sexuella övergrepp men också om handlingar som enligt rådande lagstiftning inte definieras som brott, men som kan ingå i ett mönster av utsatthet: verbala kränkningar, isolering från familj, vänner och omgivning, ekonomiskt utnyttjande eller emotionell utpressning. Våld och andra övergrepp kan även handla om försummelse när det gäller äldre och personer med funktionsnedsättning. T.ex. medvetet felaktig medicinering, bristande hygien, lämna utan tillsyn, försvåra istället för att underlätta.</p> <p>Redovisningsnivå: Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform. Med rutiner avses här ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur en aktivitet ska genomföras.</p> <p>Enkätfråga nr 17a. Har ni skriftliga rutiner som anger hur personal och volontärer som arbetar på det skyddade boendet ska skyddas mot hot om våld och risk för våld i arbetsmiljön? Svartalernativ "Ja", "Nej". 17 b."Om ja, ge exempel på hur ni förebygger risk för våld eller hot om våld i arbetsmiljön?"</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden planeras.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig. Brister i kriterier för vad som avses med skriftliga rutiner.
<b>Kvalitetsområde</b>	Trygghet, säkerhet och rättssäkerhet.

<b>7. Hantering av skyddade personuppgifter vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet har skriftliga rutiner för att hantera skyddade personuppgifter.
<b>Syfte</b>	En del personer som söker stöd och skydd i ett skyddat boende pga. att de har utsatts för våld av närstående har skyddade personuppgifter. Det behövs kunskap i det skyddade boendet att hantera skyddade personuppgifter. Det behövs även ett särskilt säkerhetstänkande kring dessa personer.
<b>Referenser</b>	Se 2 kap. 7 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd HSLF-FS 2022:39 om våld i nära relationer, Våld, handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer, Socialstyrelsen 2023, sid 94 ff. 16 § första stycket FOL. (Folkbokföringslagen 1991:481)
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Med skyddade personuppgifter avses:</p> <p>Markering för särskild sekretessprövning, s.k. sekretess- eller spärrmarkering.</p> <p>Skyddad folkbokföring, en person medges vara folkbokförd på en annan folkbokföringsort än där personen är bosatt.</p> <p>Fingerade personuppgifter, dvs. att en person får byta identitet genom att använda andra personuppgifter än de verkliga. De två första beslutas av Skatteverket och den tredje beslutas av polisen.</p> <p>Med rutiner avses ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur arbetet ska genomföras. Rutinerna ska vara aktuella, kända av anställd personal och volontärer och användas.</p> <p>Redovisningsnivå: Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Med rutiner avses här ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur en aktivitet ska genomföras.</p> <p>Enkätfråga nr 20 a. Har ni skriftliga rutiner som anger hur ni ska försäkra er om att skyddade personuppgifter för de som bor på det skyddade boendet inte kommer ut till obehöriga. Svartalternativ "Ja", "Nej". 20 b. Om ja, hur arbetar ni med att skyddade personuppgifter inte kommer ut till obehöriga?</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig. Brister i kriterier för vad som avses med skriftliga rutiner.
<b>Kvalitetsområde</b>	Trygghet, säkerhet och rättssäkerhet.

<b>8. Kännedom om offentlighets- och sekretesslagen hos personal vid skyddade boenden som bedrivs i offentlig regi</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet i offentlig regi har skriftliga rutiner för att hantera att anställd personal, volontärer och annan tillfällig personal har kännedom om sekretessbestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen och följer dem.
<b>Syfte</b>	Inom socialtjänsten gäller sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Rutinerna ska vara aktuella och kända av personal.
<b>Referenser</b>	Se 26 kap. 1 § Offentlighets- och sekretesslagen (OSL) och 6 kap SOSFS 2011:9.  Våld, handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer, Socialstyrelsen 2023. sid 119, Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013, sid 44–45,
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	Med rutiner avses ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur arbetet ska genomföras. Rutinerna ska vara aktuella, kända av anställd personal och volontärer och användas.  Med personal avses anställd personal och volontärer. Med annan tillfällig personal avses till exempel tolkar, hantverkare, mfl. <i>Redovisningsnivå</i> : Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform. Med rutiner avses här ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur en aktivitet ska genomföras.  Enkätfråga nr 19. Har ni skriftliga rutiner som anger hur ni ska informera så att all anställd personal, volontärer och annan tillfällig personal känner till sekretessbestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen? Svartalernativ "Ja", "Nej". 19 b. "Om ja, hur arbetar ni med att all anställd personal, volontärer och annan tillfällig personal ska följa sekretessbestämmelserna?"
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig. Brister i kriterier för vad som avses med att säkerställa att kännedom finns.
<b>Kvalitetsområde</b>	Trygghet, säkerhet och rättssäkerhet.

<b>9. Kännedom om socialtjänstlagens bestämmelser om tystnadsplikt hos personal vid skyddade boenden som bedrivs i enskild regi</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet i enskild regi har skriftliga rutiner för att säkerställa att anställd personal, volontärer och annan tillfällig personal har kännedom om socialtjänstlagens bestämmelse om tystnadsplikt.
<b>Syfte</b>	De som är, eller har varit verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet som utför socialtjänst får inte röja vad han eller hon fått veta om enskildas personliga förhållanden.
<b>Referenser</b>	Se 15 kap. 1 § SoL och 6 kap SOSFS 2011:9, Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013, sid 44,
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Med rutiner avses ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur arbetet ska genomföras. Rutinerna ska vara aktuella, kända av anställd personal och volontärer och användas.</p> <p>Med personal avses anställd personal och volontärer. Med annan tillfällig personal avses till exempel väktare, tolkar, hantverkare mm.</p> <p>Med boenden i enskild regi avses icke kommunala skyddade boenden.</p> <p><i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 18 Har ni skriftliga rutiner som anger hur ni ska informera om så att all personal och alla volontärer känner till socialtjänstlagens bestämmelser om tystnadsplikt? Svartalternativ "Ja", "Nej". 18 b. "Om ja, hur arbetar ni med att all personal, volontärer och annan tillfällig personal ska följa tystnadsplikten?"</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig. Brister i kriterier för vad som avses med att säkerställa att kännedom finns
<b>Kvalitetsområde</b>	Trygghet, säkerhet och rättssäkerhet



<b>10. Dokumentation vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet har skriftliga rutiner för dokumentation av genomförandet av insatser.
<b>Syfte</b>	Dokumentationen av genomförda insatser är viktigt bland annat för verksamhetens kvalitet, möjligheten till uppföljning och för den enskildes rättssäkerhet. Dokumentationen är också nödvändig för verksamhetens egen uppföljning och utvärdering av verksamheten, för statens möjlighet att följa hur verksamheten utvecklas i förhållande till nationella mål och för forskning inom området. Indikatorn visar andel skyddade boenden som har skriftliga rutiner för dokumentation av genomförandet av insatser.
<b>Referenser</b>	Se 6 kap Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS (HSLF-FS 2022:37), Socialstyrelsens handbok om handläggning och dokumentation sid 178-199 och Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013, sid 45-46.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Med rutiner avses ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur arbetet ska genomföras.</p> <p>Med genomförande av insats avses insatser som syftar till att hjälpa och stödja den våldsutsatta personen att få skydd mot våld från närstående och till att återgå till ett liv utan våld och hot. Med närstående avses varje person som den våldsutsatta bedöms ha en nära och förtroendefull relation till. Det kan handla om såväl makar, sambor, pojk- eller flickvänner, som föräldrar, syskon, barn eller andra släktingar. Det kan även gälla andra personer som den våldsutsatta har eller har haft en nära och förtroendefull relation till. Bedömningen om vem som kan betraktas som närstående behöver göras utifrån familje- och levnadsförhållanden i det enskilda fallet.</p> <p>Våld och andra övergrepp kan handla om fysiskt eller psykiskt våld (t.ex. slag, sparkar, hot, tvång, kränkningar) eller sexuella övergrepp men också om handlingar som enligt rådande lagstiftning inte definieras som brott, men som kan ingå i ett mönster av utsatthet: verbala kränkningar, isolering från familj, vänner och omgivning, ekonomiskt utnyttjande eller emotionell utpressning. Våld och andra övergrepp kan även handla om försummelse när det gäller äldre och personer med funktionsnedsättning. T.ex. medvetet felaktig medicinering, bristande hygien, lämna utan tillsyn, försvåra istället för att underlätta.</p> <p>Redovisningsnivå: Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p>

<b>10. Dokumentation vid det skyddade boendet</b>	
	Enkätfråga nr 22 Har ni skriftliga rutiner som anger hur ni ska dokumentera genomförda insatser för dem som bor i det skyddade boendet? Svartalternativ "Ja", "Nej".
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig. Brister i kriterier för vad som avses med att säkerställa att kännedom finns.
<b>Kvalitetsområde</b>	Trygghet, säkerhet och rättssäkerhet.
<b>11. Upprättande av genomförandeplan med den våldsutsatta personen vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet har skriftliga rutiner för upprättandet av en genomförandeplan tillsammans med den våldsutsatta personen som kommer till boendet.
<b>Syfte</b>	Hur en beslutad insats praktiskt ska genomföras ska dokumenteras i en genomförandeplan, om detta inte framgår av någon annan plan eller är uppenbart obehövligt (AR i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM, och LSS.) Genom planen tydliggörs för den skyddssökande, socialnämnden och det skyddade boendet vad som ska göras, av vem, när och hur.
<b>Referenser</b>	Se Våld, handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer, Socialstyrelsen 2023, sid 201, Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013, sid 44.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Med rutiner avses ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur arbetet ska genomföras. Rutinerna ska vara aktuella, kända av anställd personal och volontärer och användas.</p> <p>Med en genomförandeplan avses enligt SOSFS 2014:5 en plan som har sin utgångspunkt i socialnämndens beslut och som mer i detalj beskriver hur insatsen ska genomföras. Genomförandeplanen bör i regel upprättas inom den verksamhet som svarar för det praktiska genomförandet och med utgångspunkt i ett beslut om en insats och målet för insatsen beskriva hur den praktiskt ska genomföras.</p> <p><i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 23 Har ni skriftliga rutiner för att göra en genomförandeplan tillsammans med varje person som bor på det skyddade boendet? Svartalternativ "Ja", "Nej".</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.

<b>11. Upprättande av genomförandeplan med den våldsutsatta personen vid det skyddade boendet</b>	
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig. Brister i kriterier för vad som avses med genomförandeplan.
<b>Kvalitetsområde</b>	Trygghet, säkerhet och rättssäkerhet.
<b>12. Anmälningsskyldighet för barns skydd vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet har skriftliga rutiner för hur de ska göra anmälningar enligt 14 kap. 1 § SoL, när det gäller barn där socialtjänsten kan behöva ingripa till barnets skydd.
<b>Syfte</b>	Myndigheter vars arbete berör barn och unga samt andra myndigheter och verksamheter inom hälso- och sjukvård, annan rättspsykiatrisk verksamhet, socialtjänst och kriminalvård har en lagstadgad skyldighet att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom eller misstänker att ett barn far illa. När ett skyddat boende i enskild regi (t.ex. en ideell förening eller ett bolag) utför insatser på uppdrag av socialnämnden har detta skyddade boende samma skyldigheter att anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom eller misstanke att ett barn far illa. Anmälningsskyldigheten gäller alla barn, både de som bor på det skyddade boendet och barn som bor kvar hemma.
<b>Referenser</b>	Se 14 kap. 1 § andra stycket SoL och, 6 kap SOSFS 2011:9 Våld, handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer, Socialstyrelsen 2023, sid 252. Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013, sid 39. Meddelandeblad Nr 2: 2012 - Socialnämnders respektive ideella föreningars ansvar för god kvalitet m.m. vid utförandet av insatser enligt socialtjänstlagen.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	Med rutiner avses ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur arbetet ska genomföras. Rutinerna ska vara aktuella, kända av anställd personal och volontärer och användas. <i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform. Enkätfråga nr 21 Har ni skriftliga rutiner för hur personal och volontärer ska göra anmälningar när det gäller barn där socialtjänsten kan behöva ingripa till barnens skydd. Svarsalternativ "Ja", "Nej".
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Trygghet, säkerhet och rättssäkerhet.

## Tillgänglighet

### 13. Tillgänglighet dygnet runt vid det skyddade boendet

<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet kan ta emot våldsutsatta personer dygnet runt, alla dagar på året.
<b>Syfte</b>	För våldsutsatta personer finns behov av skyddade boenden som har möjlighet att ta emot skyddssökande dygnet runt, året runt.
<b>Referenser</b>	Se Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013, sid 29.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform. Enkätfråga nr 24 Vilka tider på dygnet och dagar på året kan ni normalt ta emot nya skyddssökande? Svartalternativ: "Vardag dag", "Vardag kväll", "Vardag natt", "Lördag dag", "Lördag kväll", "Lördag natt", "Söndag dag", "Söndag kväll", "Söndag natt", "Storhelg dag", "Storhelg kväll", "Storhelg natt", Kryssalternativ Ja, Nej.
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Tillgänglighet.

### 14. Tillgänglighet för medföljande barn vid det skyddade boendet

<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet kan ta emot medföljande barn oavsett ålder och kön.
<b>Syfte</b>	Det skyddade boende som erbjuds den våldsutsatta bör vara lämpligt för eventuellt medföljande barn, oavsett ålder och kön. Det förekommer att skyddade boenden av olika anledningar begränsar mottagandet av barn. Detta medför att dessa barn inte får tillgång till det skydd och det stöd som ett skyddat boende kan erbjuda. Följden blir att de ibland hänvisas till att stanna med våldsutövaren. Syftet är inte att samtliga skyddade boenden ska kunna ta emot medföljande barn utan att det skyddade boende som den våldsutsatta erbjuds bör vara lämpligt för medföljande barn.
<b>Referenser</b>	Se AR 6 kap. 2 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd HSLF-FS 2022:39 om våld i nära relationer Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013, sid 36.

#### 14. Tillgänglighet för medföljande barn vid det skyddade boendet

<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p><i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 25 a. Har ni en övre gräns för hur gamla medföljande barn kan vara?</p> <p>Svarsalternativ: "Flickor", "Pojkar", Kryssalternativ: Ja; Nej,</p> <p>25 b. Vilken är den övre åldersgränsen för medföljande barn?</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Tillgänglighet.

#### 15. Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar vid det skyddade boendet

<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet är anpassat för att ta emot personer med funktionsnedsättningar, exempelvis med hjälpmedel som rullstol och rullator.
<b>Syfte</b>	Det är viktigt att lokalerna för det skyddade boendet är anpassade för personer som har funktionsnedsättning. Detta gäller i synnerhet för personer som har hjälpmedel för funktionsnedsättning, exempelvis rullstol eller rullator.
<b>Referenser</b>	Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013, sid 52–53. Riktlinjer för tillgänglighet – riv hindren 2012, MFD, Myndigheten för Delaktighet, materialet utgått augusti 2019, nytt material om tillgänglighet är Fokus delaktighet MFD:s hemsida.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.

### 15. Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar vid det skyddade boendet

<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Med "anpassat för att ta emot personer med rörelsenedsättning, exempelvis med hjälpmedel som rullstol eller rullatorer" menas exempelvis att:</p> <p>entrén är tillräckligt rymlig, (Ramp) eventuell hiss är tillräckligt stor, minst ett boenderum är anpassat, minst en toalett och ett duschrum är anpassat och kök och gemensamhetsutrymmen kan nås med rullstol. Annat, ange vad.</p> <p><i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 27 Vilka av nedanstående fysiska anpassningar finns på det skyddade boendet för att ni ska kunna ta emot personer som använder rullstol eller rullator?</p> <p>Svarsalternativ: "Entrén är tillräckligt stor för att en person som använder rullstol eller rullator ska kunna ta sig in;" "Minst ett boenderum är anpassat för en person som använder rullstol eller rullator;" "Minst en toalett är anpassad för en person som använder rullstol eller rullator"; "Minst ett duschutrymme är anpassat för en person som använder rullstol eller rullator"; "Kök kan nås med rullstol eller rullator"; "Gemenskapsutrymmen kan nås med rullstol eller rullator". Kryssalternativ Ja, Nej, "Annat", ange vad.</p> <p>Enkätfråga nr 26 a Är det kollektiva skyddade boendet i ett eller flera våningsplan? Svarsalternativ: "Ett plan"; "Flera våningar"</p> <p>Enkätfråga nr 26 b Om det är flera våningsplan finns det i så fall en hiss mellan de olika våningsplanen? Svarsalternativ: "Ja"; "Nej".</p> <p>Enkätfråga nr 26 c Om det finns en hiss rymmer den i så fall en person i rullstol? Svarsalternativ: "Ja"; "Nej".</p> <p>Enkätfråga 27 Är det skyddade boendet anpassat för att ta emot personer med, blindhet, synsvårigheter, dövhet, hörselnedsättningar, andra funktionsnedsättningar</p>
----------------------------	--

**Datakällor** Enkät till samtliga skyddade boenden.

**Felkällor** Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.

**Kvalitetsområde** Tillgänglighet.

<b>16. Användning av tolk vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet har skriftliga rutiner för att använda tolk för de i upptagningsområdet vanligast förekommande språken, inklusive teckenspråkstolk för döva eller hörselskadade.
<b>Syfte</b>	Våldsutsatta personer med utländsk bakgrund utgör en stor andel av de boende i skyddade boenden och på kvinnojourer. Bristande kunskaper i det svenska språket hos den skyddssökande kan innebära att viktiga stödbehov inte uppmärksammas och tillgodoses.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Med rutiner avses ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur arbetet ska genomföras. Rutinerna ska vara aktuella, kända av anställd personal och volontärer och användas.</p> <p>Med tolk avses professionell tolk och inte t.ex. medföljande barn eller andra personer som bor på det skyddade boendet.</p> <p>Redovisningsnivå: Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 28 Har ni skriftliga rutiner för att använda tolk vid samtal med skyddssökande som inte behärskar svenska, eller teckenspråkstolk för personer med dövhet eller hörselskada? Svartalternativ: "Tolk för andra språk"; "Teckenspråkstolk för personer med dövhet eller hörselskada." Kryssalternativ: Ja; Nej.</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Tillgänglighet.

## Självbestämmande och integritet

17. Eget rum vid det skyddade boendet	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	De som bor på det skyddade boendet har tillgång till eget rum.
<b>Syfte</b>	Syftet med indikatorn är att mäta om de som bor i det skyddade boendet har tillgång till eget rum. Att ge de som bor i det skyddade boendet tillgång till ett eget rum är ett sätt att ge dem bättre förutsättningar för att slå vakt om den personliga integriteten.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Med ett rum avses ett utrymme där medföljande barn kan bo med förälder och där det finns möjlighet att stänga om sig med en dörr.</p> <p><i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 29 Har alla vuxna skyddsökande personer som bor på det skyddade boendet eget rum (medföljande barn kan bo i samma rum som den skyddsökande)? Svarsalternativ: "Ja"; "Nej".</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Självbestämmande och integritet.
18. Tillgång till låsbara toaletter och duschutrymmen vid det skyddade boendet	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Personer som bor på det skyddade boendet har tillgång till låsbara toaletter och duschutrymmen.
<b>Syfte</b>	Syftet med indikatorn är att mäta om de som bor i det skyddade boendet har tillgång till låsbara toaletter och duschutrymmen.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p><i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 30 Har de boende på det skyddade boendet tillgång till? Svarsalternativ: "Låsbara toaletter", "Låsbara duschutrymmen", "kök med möjlighet att laga egen mat", "gemensamma utrymmen för samvaro", Kryssalternativ: Ja, Nej.</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden..
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Självbestämmande och integritet.



<b>19. Tillgång till kök vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	De som bor på det skyddade boendet har tillgång till kök för att laga mat.
<b>Syfte</b>	Syftet med indikatorn är att mäta om de som bor i det skyddade boendet har tillgång till kök för att kunna laga sin egen mat.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Kök definieras som ett utrymme avsett för matlagning.</p> <p><i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 30 Har de boende på det skyddade boendet tillgång till? Svartalernativ: "Låsbara toaletter", "låsbara duschutrymmen", "kök med möjlighet att laga egen mat", "gemensamma utrymmen för samvaro", Kryssalternativ: Ja, Nej.</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Självbestämmande och integritet.
<b>20. Tillgång till gemensamhetsutrymmen vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	De som bor på det skyddade boendet har tillgång till gemensamhetsutrymmen, för samvaro och vila.
<b>Syfte</b>	Syftet med indikatorn är att mäta om de som bor i det skyddade boendet har tillgång till gemensamma utrymmen för samvaro och vila.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p><i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 30 Har de boende på det skyddade boendet tillgång till? Svartalernativ: "Låsbara toaletter", "låsbara duschutrymmen", "kök med möjlighet att laga egen mat", "gemensamma utrymmen för samvaro", Kryssalternativ: Ja, Nej.</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Självbestämmande och integritet.

## Kunskapsbaserad verksamhet

<b>21. Standardiserade bedömningsmetoder vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet använder standardiserade bedömningsmetoder när det bedöms lämpligt.
<b>Syfte</b>	En standardiserad bedömningsmetod består av ett instrument med fastställda frågor som bygger på forskning och beprövad erfarenhet och en manual som beskriver användningen. Att använda standardiserade bedömningsmetoder som en del av utredningen ökar förutsättningarna för en likvärdig och kunskapsbaserad bedömning av den enskildes behov.
<b>Referenser</b>	Se Om standardiserade bedömningsmetoder, Socialstyrelsen 2012.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Definition: Med standardiserade bedömningsmetoder avses ett formulär med i förväg fastställda frågor och svarsalternativ i form av numerär eller verbal skala. Frågorna är vetenskapligt utprovade. Observera att det inte förväntas att det skyddade boendet ska använda de standardiserade metoderna för alla skyddssökande, men att det finns kunskap om att de finns, hur man använder dem, och om det bedöms att det är lämpligt, att använda dem.</p> <p><i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 32 Finns det personal eller volontärer på det skyddade boendet som har kunskap om och erfarenhet av standardiserade bedömningsmetoder och som använder dem vid behov? Svarsalternativ: "Ja"; "Nej".</p> <p>Enkätfråga nr 33 Vilka standardiserade bedömningsmetoder har era anställda och volontärer kunskap om, erfarenhet av och använder vid behov. Svarsalternativ: Ange "bedömningsmetod"; "Upphovsman."</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Kunskapsbaserad verksamhet.

<b>22. Uppföljning av de skyddssökandes uppfattning om boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet följer upp och undersöker de skyddssökandes uppfattning om boendet inklusive bemötande och insatser.
<b>Syfte</b>	En kunskapsbaserad socialtjänst utgår bland annat från enskildas kunskap och erfarenhet. En kunskapsbaserad socialtjänst följer upp hur väl verksamheten tillgodoser enskildas behov. Uppföljningar av de enskildas uppfattning om verksamheten är ett led i det systematiska kvalitetsarbetet.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Med uppföljning menar vi att det skyddade boendet under de senaste 24 månaderna genomfört minst en undersökning om de skyddssökandes uppfattning om boendet, inklusive bemötandet och insatserna. Med undersökning avses här enkäter eller strukturerade intervjuer riktade till enskilda där resultaten sammanställs på gruppnivå. Undersökningen genomförs systematiskt vilket tex innebär att den genomförs med viss regelbundenhet under en bestämd tidsperiod och riktar sig till de boende på det skyddade boendet. Det är viktigt att mottagaren kan ta del av undersökningen utifrån individuella förutsättningar. Om någon annan har gjort en brukarundersökning på uppdrag av det skyddade boendet ska denna räknas. Undersökningen inkluderar tex frågeområden om bemötande, boendemiljön, och säkerhet. Undersökningen riktar sig till vuxna som utsatts för våld av närstående.</p> <p><i>Redovisningsnivå:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 34 a. Har ni undersökt de boendes uppfattning om det skyddade boendet under de senaste två åren? Svarsalternativ: "Ja"; "Nej".</p> <p>Enkätfråga 34 b. Om ja, vilka områden ingår i uppföljningen? Svarsalternativ: "Boendemiljö", "Bemötande", "Insatser", "Säkerhet"; "Annat ange vad?", "Kryssalternativ "Ja," "Nej".</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Kunskapsbaserad verksamhet.

<b>23. Lämplig utbildning hos anställd personal vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet har anställd personal med lämplig utbildning.
<b>Syfte</b>	För att kunna bedriva ett arbete på det skyddade boendet som är baserat på kunskap är det viktigt att personalen har lämplig utbildning och erfarenhet. De behöver ha kunskap om våld och andra övergrepp. Den personal som genomför insatser i verksamheter som särskilt är inriktade på stöd och hjälp till våldsutsatta, t.ex. skyddade boenden, behöver ha en fördjupad sakkunskap inom området våld eller andra övergrepp av eller mot närstående samt ha förmågan att omsätta kunskaperna i det praktiska arbetet.
<b>Referenser</b>	Se 3 kap. 3 § SoL, Se AR 3 kap. 1 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd HSLF-FS 2022:39 om våld i nära relationer Våld, handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer, Socialstyrelsen 2023 sid 127, Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013 s. 30
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Med lämplig utbildning avses att personalen har kunskap om våld och andra övergrepp för att kunna uppmärksamma att en person är våldsutsatt och se till att hon eller han får hjälp för sin våldsutsatthet. Vidare bör personal som genomför insatser i det skyddade boendet ha kunskap om våld och andra övergrepp av eller mot närstående samt ha förmågan att omsätta kunskaperna i det praktiska arbetet (AR till 4 kap. SOSFS 2014:4). Med anställd avses personal som har ett anställningsavtal med det skyddade boendet, inte volontärer.</p> <p>Redovisningsnivå: Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Med våld och andra övergrepp avses primärt brotten i 2, 4, och 6 kap brottsbalken. Våldet kan ta sig många uttryck. Det kan handla om fysiskt eller psykiskt våld (tex slag, sparkar, hot, tvång, kränkningar) eller sexuella övergrepp men också om handlingar som enligt rådande lagstiftning inte definieras som brott men som kan ingå i ett mönster av utsatthet, verbala kränkningar, isolering från familj, vänner, omgivning, ekonomiskt utnyttjande eller emotionell utpressning.</p> <p>Enkätfråga 36. Har den anställda personalen kunskap om våld i nära relationer?</p> <p>Svarsalternativ "Föreståndare" "Personal 1-24" Kryssalternativ: "Ja, via högskolekurs om minst 7,5 hp", "Ja via kurser eller konferenser", "Nej", "Vet inte"</p>

**23. Lämplig utbildning hos anställd personal vid det skyddade boendet**

36. Vilka utbildningar har den anställda personalen? Ange inom vilket område. Svartalternativ Föreståndare, Personal 1–7 Enkätfråga 37. Hur lång erfarenhet av socialt arbete med inriktning våld i nära relationer har den anställda personalen?

Ange antal år,

**Datakällor** Enkät till samtliga skyddade boenden.

**Felkällor** Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.

**Kvalitetsområde** Kunskapsbaserad verksamhet.

**24. Kompetensutveckling om våld i nära relationer till personal vid det skyddade boendet**

**Område** Våld i nära relationer.

**Mått** Det skyddade boendet har under det senaste året genomfört någon form av utbildning för personalen på det skyddade boendet inom området våld i nära relationer.

**Syfte** För personal som arbetar med våldsutsatta vuxna och barn är det viktigt att de har kunskap om våld i nära relationer till exempel om olika former av våld och konsekvenser av våldsutsatthet samt riskbedömningar.

**Referenser** Se Våld - handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer. Socialstyrelsen 2023) kap 12, om kompetens.

**Typ av indikator** Strukturmått.

**Teknisk beskrivning** Redovisningsnivå: Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.

Definitioner: Med utbildning avses exempelvis kurser, konferenser eller vidareutbildning på högskolenivå för att utveckla den anställda personalens och volontärernas kompetens inom området våld i nära relationer. Med kompetensutveckling avses att personalen utvecklas i sin yrkesroll genom exempelvis utbildning eller kurser.

Enkätfråga nr 38 Har det skyddade boendet under 2023 erbjudit någon form av utbildning för personal och volontärer angående vuxna personer som utsatts för våld i nära relationer. Svartalternativ: "I form av kurser eller konferenser", "I form av vidareutbildning på högskolenivå". Kryssalternativ: "Ja"; "Nej".

Enkätfråga nr 39 Har det skyddade boendet under 2023 erbjudit någon form av utbildning för personal och volontärer angående barn som bevittnat våld i nära relationer eller barn som själva utsatts för våld? Svartalternativ: I form av kurser och konferenser; "I form av

<b>24. Kompetensutveckling om våld i nära relationer till personal vid det skyddade boendet</b>	
	vidareutbildning på högskolenivå". Kryssalternativ: "Ja"; "Nej".
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	<b>Kunskapsbaserad verksamhet</b>

<b>25. Kompetens om särskilt utsatta grupper</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet har kompetens att ta emot personer från särskilt utsatta grupper.
<b>Syfte</b>	<p>Det kan finnas behov av kompetens för att ge stöd till de utsatta grupper som det skyddade boendet har som målgrupp eller målgrupper. För personal som arbetar med våldsutsatta personer kan det finnas behov av kunskap om våld i nära relationer till särskilt utsatta grupper, exempelvis;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Personer med hedersproblematik</li> <li>• Äldre personer</li> <li>• Personer med missbruks- och beroendeproblematik</li> <li>• Hbtqi</li> <li>• Psykiska funktionsnedsättningar</li> <li>• Fysiska funktionsnedsättningar</li> <li>• Medföljande barn som bevittnat våld</li> <li>• Personer utsatta för prostitution eller människohandel för sexuella ändamål</li> </ul>
<b>Referenser</b>	Fristad från våld – en vägledning om skyddat boende, Socialstyrelsen 2013.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.

25. Kompetens om särskilt utsatta grupper	
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Redovisningsnivå: Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Med kompetens i detta avseende menas att personal har utbildning exempelvis kurser, konferenser eller vidareutbildning på högskolenivå för att utveckla personalens kompetens inom de ovan angivna målgrupperna.</p> <p>Enkätfråga nr 41 Har det skyddade boendet kompetens för att ta emot och ge stöd till särskilt utsatta grupper? Svarsalternativ: "Personer med hedersproblematik", "Äldre personer", "Personer med missbruks- eller beroendeproblematik", "Hbtqi-personer", "Personer med psykisk funktionsnedsättning", "Personer med fysisk funktionsnedsättning", "Medföljande barn som bevittnat våld", "Personer som utsatts för prostitution eller människohandel för sexuella ändamål", Annat, ange vilka, Kryssalternativ: Ja, Nej.</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Kunskapsbaserad verksamhet

## Helhetssyn, samordning och kontinuitet

26. Samverkan med socialnämnden vid det skyddade boendet	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet har skriftliga rutiner för samverkan i enskilda ärenden med socialnämnden, eller i de fall det rör sig om ett kommunalt skyddat boende inom socialtjänsten.
<b>Syfte</b>	Indikatorn visar om skyddade boenden har skriftliga rutiner för samverkan med socialnämnden, eller inom socialtjänsten, i de fall det rör sig om ett kommunalt skyddat boende. För att kunna tillförsäkra våldsutsatta personer och barn som bevittnat våld rätt insatser i form av skydd och stöd är det viktigt att berörda aktörer samverkar. Socialnämndens medverkan är central när det gäller våldsutsatta personer och barn som bevittnat våld.
<b>Referenser</b>	<p>Se 2 kap. 9 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd HSLF-FS 2022:39 om våld i nära relationer</p> <p>Våld - handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer. Socialstyrelsen 2023 sid. 106.</p>
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.

<b>26. Samverkan med socialnämnden vid det skyddade boendet</b>	
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Med rutiner avses ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för hur arbetet ska genomföras. Rutinerna ska vara aktuella, kända av anställd personal och volontärer och användas.</p> <p>Med samverkan i enskilda ärenden avses övergripande gemensamt handlande på organisatoriskt plan för visst syfte. Någon eller några tillför sina specifika resurser, kompetenser och/eller kunskaper till en uppgift som man gemensamt har att genomföra för den enskilde individen.</p> <p>Redovisningsnivå: Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 43. Har det skyddade boendet skriftliga rutiner för hur ni i enskilda ärenden ska samverka inom socialtjänsten. Kryssalternativ: Ja, Nej.</p> <p>Enkätfråga nr 44 a. Har det skyddade boendet skriftliga rutiner som anger hur ni ska samverka med socialnämnden när det gäller enskilda ärenden? Kryssalternativ: Ja, Nej</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Helhetssyn, samordning och kontinuitet.

<b>27. Särskilda utrymmen för lek och sysselsättning vid det skyddade boendet för medföljande yngre barn</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet har särskilda utrymmen för lek och sysselsättning för medföljande yngre barn.
<b>Syfte</b>	Barn som följer med en våldsutsatt förälder i det skyddade boendet har egna behov av lek och sysselsättning.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<p>Gäller enbart skyddade boenden som tar emot yngre barn.</p> <p>Redovisningsnivå: Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden, indelning efter regiform.</p> <p>Enkätfråga nr 31. Finns det på det skyddade boendet särskilt utrymme för lek och sysselsättning för yngre barn?" "kryssalternativ ja, nej</p>
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Helhetssyn, samordning och kontinuitet.



<b>28. Planering inför utflyttning vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet gör en planering inför utflyttning från det skyddade boendet som möjliggör fortsatt kontakt och stöd.
<b>Syfte</b>	En person som varit utsatt för våld i en nära relation behöver ofta stöd under en längre tid och på olika sätt. Att bo på ett skyddat boende kan vara en del i uppbrottsprocessen. Planering för utflyttning kan behövas tillsammans med den våldsutsatta personen.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<i>Redovisningsform:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden. Enkätfråga nr 45 Gör ni tillsammans med socialtjänsten en planering inför utflyttning av dem som bor på det skyddade boendet? Kryssalternativ, ja, nej.
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Helhetssyn, samordning och kontinuitet.

<b>29. Stöd som erbjuds vid det skyddade boendet</b>	
<b>Område</b>	Våld i nära relationer.
<b>Mått</b>	Det skyddade boendet erbjuder olika typer av stöd till våldsutsatta.
<b>Syfte</b>	En person som varit utsatt för våld i en nära relation behöver ofta olika former av stöd. Att skyddade boenden ger stöd samtidigt som de erbjuder tryggt boende är viktigt för den våldsutsattas möjlighet att bryta upp från den våldsamma relationen.
<b>Typ av indikator</b>	Strukturmått.
<b>Teknisk beskrivning</b>	<i>Redovisningsform:</i> Riket, län, indelning efter storstad/medelstora orter/landsbygd, indelning efter små och stora boenden. Enkätfråga nr 42 a. Vilka typer av råd och stöd kan det skyddade boendet erbjuda våldsutsatta som bor på det skyddade boendet? Kryssalternativ "Rådgivning," "Individuella stödsamtal," Stödsamtal i grupp," Annat stöd, som kontakter med myndigheter och andra aktörer (socialtjänsten, polisen, hälso och sjukvården mm". "Arrangerade aktiviteter"."Övrigt, i så fall vad?" "Inget av ovanstående"  Enkätfråga nr. 42 b. Vilka typer av råd och stöd kan det skyddade boendet erbjuda våldsutsatta som inte bor på det

<b>29. Stöd som erbjuds vid det skyddade boendet</b>	
	skyddade boendet? "Rådgivning," "Stödsamtal (Individuella eller i grupp)" , "Övrigt, i så fall vad?" "Inget av ovanstående"
<b>Datakällor</b>	Enkät till samtliga skyddade boenden.
<b>Felkällor</b>	Kvaliteten på enkätsvaren kan vara bristfällig.
<b>Kvalitetsområde</b>	Kunskapsbaserad verksamhet.

# Bilaga 2 kvalitetsdeklaration

## Statistikens kvalitet

### 1 Relevans och Syfte

#### 1.1 Uppdrag

Regeringen har i propositionen 2023/24:31, Stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende, lämnat förslag som ska förbättra skyddet för och stödet till personer som behöver skyddat boende och stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende. Socialstyrelsen genomför en kartläggning innan lagändringarna träder i kraft den 1 april 2024

#### 1.2 Syfte

Syftet med undersökningen är att få aktuell kunskap om omfattningen av och kvaliteten i de skyddade boendena.

### 2 Statistikens innehåll

#### 2.1 Objekt och population

I denna undersökning utgörs målpopulationen av landets samtliga skyddade boenden som drivs av kommuner och enskilda verksamheter som har ett avtal med socialtjänsten, eller som tar emot skyddssökande personer på uppdrag av socialtjänsten. Med enskild verksamhet menas en förening, en samfällighet, en stiftelse, ett bolag eller en enskild individ.

Socialstyrelsen definierar skyddat boende som ”boende som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver insatser i form av skydd mot hot, våld eller andra övergrepp tillsammans med relevanta insatser”.

Rampopulationen har i denna undersökning skapats med hjälp av en inventering till Sveriges kommuner där kontaktuppgifter efterfrågades till alla skyddade boenden som drivs av kommuner och enskilda verksamheter som har ett avtal med socialtjänsten, eller som tar emot skyddssökande personer på uppdrag av socialtjänsten. Rampopulationen omfattar 429 skyddade boenden. Inventeringen genomfördes 23 november 2023 till 10 januari 2024. Undertäckning och/eller övertäckning kan förekomma.

#### 2.2 Variabler och statistiska mått

Frågorna utformades av enkätkonstruktör och projektledare samt sakkunnig inom Socialstyrelsen. Enkäten har testats av statistiker och sakkunniga. Samråd har genomförts med Sveriges kommuner och regioner (SKR) och

Näringslivets regelnämnd (NNR). Ombearbetning av frågorna har skett efter att allas synpunkter inkommit.

Enkäten består av 45 huvudfrågor samt följdfrågor beroende på hur respondenterna svarat på huvudfrågan. En blandning av frågor med fasta svarsalternativ och öppna frågor används.

En rådatafil med variabler och insamlade svar har levererats till projektledaren. För enkätfrågor som är envals- eller flervalfrågor har även resultattabeller med andelar och frekvenser levererats.

Redovisning görs på riksnivå och för svar på fråga 3a. Vilken driftsform har det skyddade boendet? Redovisningen sker i antal och procentsatser. Redovisningsgrupperna i denna undersökning är kommunala boenden, ideella boenden samt privata boenden

### **2.3 Urval**

Undersökningen är en totalundersökning av Sveriges samtliga skyddade boenden.

### **2.4 Viktberäkning och skattning**

Undersökningen är en totalundersökning och ingen viktberäkning har genomförts. Antal för frågorna 10a. *Hur många medföljande barn har bott på det skyddade boendet minst en natt under det senaste året (jan-dec 2023)?* samt 7a. *Hur många vuxna personer över 18 år har bott på det skyddade boendet minst en natt under det senaste året (jan-dec 2023)?* Har räknats upp genom medelvärdesimputation.

### **2.5 Databeskrivning**

Databeskrivningen genomfördes via en webbenkät och ett medföljande missiv med information om undersökningen. Ett informationsbrev skickades till de skyddade boendena via e-post. Databeskrivningen pågick under perioden 26 februari – 16 april 2024 med en förlängning av 15 dagar. Under insamlingsperioden skickades två ordinarie påminnelser samt en extra påminnelse om förlängd insamlingsperiod ut.

### **2.6 Svarefrekvens**

Det är 190 skyddade boenden som besvarat enkäten. Övertäckningen förekom så slutgiltiga populationen var 257 skyddade boenden. Detta ger en svarefrekvens på 74 procent.

## **3 Tillförlitlighet**

### **3.1 Ramtäckning**

Övertäckning förekommer i denna undersökning. 172 skyddade boenden i rampopulationen hade avslutat sin verksamhet efter att inventeringen genomfördes.

### **3.2 Mätfel**

Enkäten konstruerades av enkätkonstruktör, ämneskunnig, statistiker, med pilotundersökning samt i samråd med SKR och NNR för att minska risken för mätfel.

Två skyddade boenden har informerat oss att de svarat fel på två frågor. Dessa har rättats upp.

### **3.3 Bortfall**

Enkäten har besvarats av 74 procent av de skyddade boenden som besvarat enkäten. Objektbortfallet är därmed 26 procent. De saknas uppgift om varför enkäten inte besvarats.

Objektbortfallet ökar den slumpmässiga osäkerheten. Det är dock svårt att bedöma huruvida systematiskt bortfall förekommer och i vilken utsträckning tillförlitligheten påverkas av eventuell skevhet. Vid omfattande bortfall är det viktigt att tolka statistiken med försiktighet, eftersom den kan vara påverkad av systematiska fel.

I denna undersökning förekommer ett visst partiellt bortfall på frågor om antal men det är så pass litet att det troligen inte påverkar resultaten i någon betydande omfattning.

### **3.4 Bearbetning**

Vid bearbetningen av datamaterialet kan fel uppstå, såsom registrerings- och kodningsfel.

## **4 Tillgänglighet och presentation**

### **4.1 Tillgång till statistiken**

Resultaten av enkätundersökningen publiceras på Socialstyrelsens webbplats [www.socialstyrelsen.se](http://www.socialstyrelsen.se).

### **4.2 Presentation**

De insamlade statistikuppgifterna sammanställs i Excel genom delning av tabeller från webbenkätverktyg samt tabeller framtagna från SAS. Rådatasetet diarieförs och en kvalitetsdeklaration upprättas för undersökningen.

### **4.3 Dokumentation**

Denna kvalitetsdeklaration utgör en produktbeskrivning och är en del av dokumentationen av statistiken.

## **5 Jämförbarhet med tidigare undersökningar**

Socialstyrelsen genomför denna undersökning för femte gången. Undersökningen har tidigare genomförts åren 2012, 2015, 2016 samt 2019.

Resultaten från denna undersökning är dock inte direkt jämförbar med tidigare års undersökningar. Frågor har genomgått förändringar under tidsperioden. I kartläggningen som genomfördes 2013 var begreppet ”skyddat boende” ännu inte fastställt, och begreppet användes i en vid bemärkelse då de som besvarade enkäten själva definierade sin verksamhet som skyddat boende. I uppföljningarna av kvaliteten i skyddade boenden som genomfördes 2015, 2016 samt 2019 fanns begreppet skyddat boende definierat av Socialstyrelsen.

## 6 Begreppslista

**Målpopulation** - Den grupp av enheter som undersökningen syftar till att ge information om. Målpopulationen utgörs av de organisationer eller enheter som resultaten ska representera.

**Målobjekt** - De specifika enheter inom målpopulationen som studien avser att undersöka.

**Rampopulation** - Den del av målpopulationen som är tillgänglig genom det register eller urvalsram som används för undersökningen. Rampopulationen kan skilja sig från målpopulationen.

**Ramtäckning** - I vilken utsträckning rampopulationen täcker målpopulationen. Fullständig ramtäckning innebär att alla enheter i målpopulationen finns med i rampopulationen.

**Undertäckning** - När vissa enheter i målpopulationen inte finns med i rampopulationen.

**Övertäckning** - När rampopulationen inkluderar enheter som inte tillhör målpopulationen, exempelvis om ett register innehåller felaktiga eller inaktuella uppgifter.

**Mätfel** – Fel som uppstår vid insamling av data, till exempel om en respondent missförstår en fråga, eller om enkäten inte är tydligt utformad för att fånga rätt information. Detta leder till att den insamlade informationen inte överensstämmer med verkligheten. I vissa fall behöver respondenter inhämta information från flera uppgiftslämnare med specifik kunskap om måttet vilket kan ge utrymme för skilda tolkningar av undersökningsvariabler.

**Objektbortfall** - Om en eller flera respondenter inte har svarat på hela enkäten uppstår ett objektbortfall.

**Obundet slumpmässigt urval (OSU)** - Ett urvalsförfarande som innebär att alla kombinationer av  $n$  objekt (urvalsstorleken) från en population som består av  $N$  objekt har lika stor sannolikhet att bli utvalda.

**Partiellt bortfall** - När en individ som representerar en enhet besvarar enkäten men inte svarar på alla frågor, vilket leder till att viss information

saknas i undersökningen. Många enkäter innehåller frågor som måste besvaras för att komma vidare i enkäten. För sådana frågor kan inget partiellt bortfall uppstå.

**Urvalsfel** - Den skillnad som kan uppstå mellan resultatet från urvalet och det resultat som skulle ha erhållits om alla enheter i målpopulationen hade undersökts. Detta fel uppstår eftersom inte alla enheter undersöks.

**Registreringsfel** – Fel som kan uppstå vid inmatning eller överföring av insamlade data från enkäten till en databas eller ett lagringssystem. Exempelvis kan enkätsvar registreras felaktigt på grund av manuella misstag eller tekniska problem under överföringen av data från enkäten till systemet.

**Kodningsfel** – Fel som uppstår vid kategorisering eller kodning av svar, vilket kan leda till att data analyseras och tolkas fel.

## Allmänna uppgifter

### A Sekretess och personuppgiftsbehandling

Vi samlar in kontaktuppgifter för de svarande i enkäten. Kontaktuppgifter är personuppgifter och behandlas hos Socialstyrelsen i enlighet med dataskyddsförordningen (EU) 2016/679. Mer information om hur Socialstyrelsen behandlar personuppgifter finns

här: <https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/behandling-av-personuppgifter>. Se särskilt under rubriken Enkätundersökningar riktade till verksamheter. Enkätsvar som kommer in till Socialstyrelsen är enligt huvudregeln allmänna handlingar. Det innebär att allmänheten har rätt till att ta del av innehållet, om det inte finns uppgifter som är sekretessbelagda enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

### B Bevarande och gallring

Socialstyrelsen följer lagar och förordningar gällande hantering och gallring av handlingar.

### C Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Socialstyrelsen
-----------------------------	-----------------

Projektleddare	Åsa Borén
----------------	-----------

Socialstyrelsen kan kontaktas via epost på [socialstyrelsen@socialstyrelsen.se](mailto:socialstyrelsen@socialstyrelsen.se).



**Socialstyrelsen**

Kartläggning av skyddade boenden i Sverige (artikelnr 2024-12-9374)  
kan laddas ner från [socialstyrelsen.se/publikationer](https://socialstyrelsen.se/publikationer).